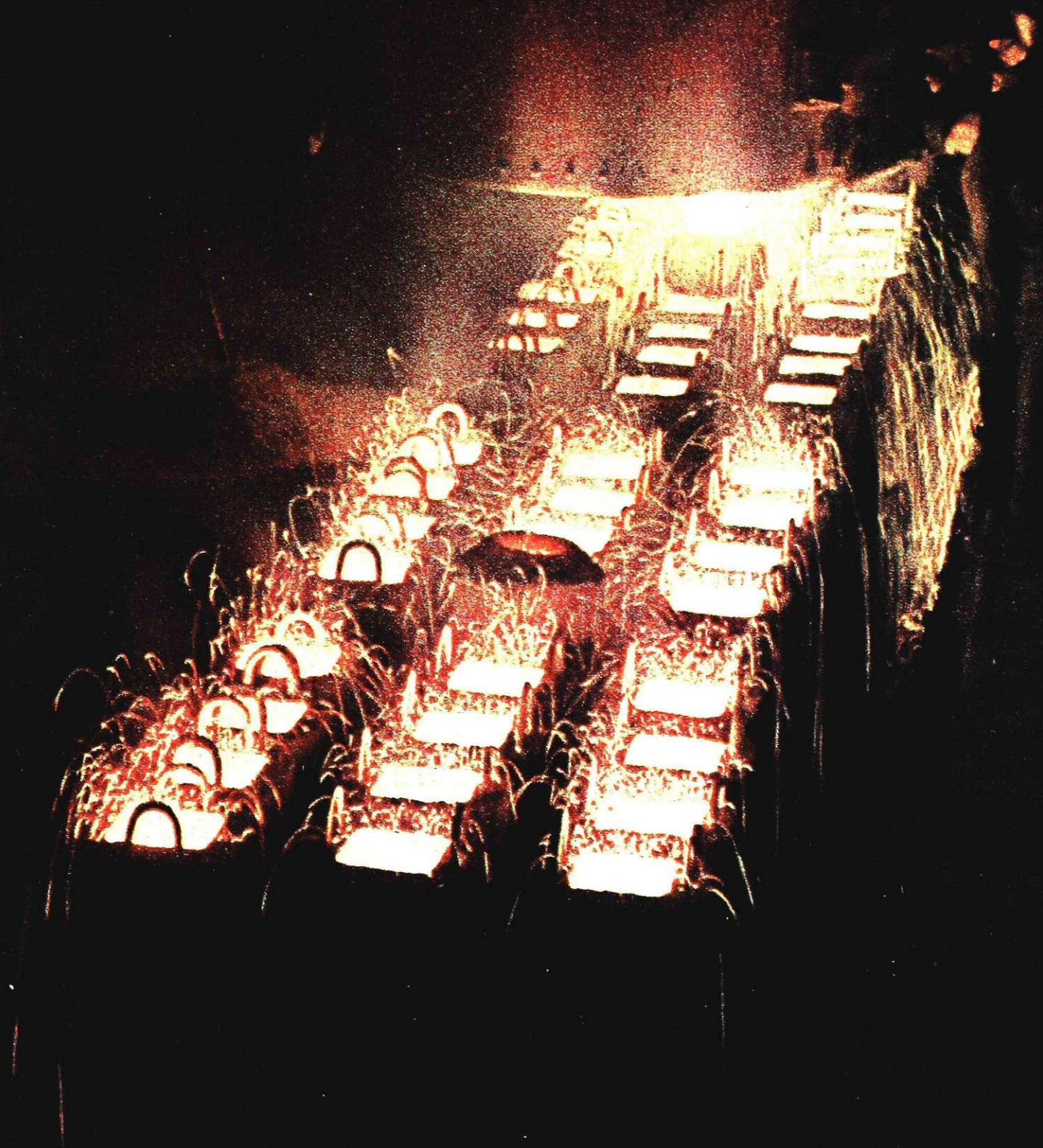

12

ŽELEZAR

PLAYŽAR

Foto
Torkar
Franc

OB 5. OBLETNICI IZHAJANJA »ŽELEZARJA«

Letošnje leto je za naš list posebno важно in pomembno, saj praznujemo 5. obletnico izhajanja „Železarja“. V mesecu decembru 1951 je izšla prva številka „Železarja“ kot nadomestilo prejšnjemu glasilu, ki je izhajalo na Jesenicah pod imenom „Jeseniški kovinar“. Člani delovnega kolektiva jeseniške železarne so se nedvomno razveselili prvih številčk lista „Železar“, saj so bili tako, čeprav v skromni meri, poučeni o vseh dogodkih v obratih Železarne.

Brez pretiravanja lahko trdimo, da je glasilo „Železar“ od začetka izhajanja pa do današnjega dne posvečalo vso skrb in pozornost proizvodnji v Železarni. Delovni kolektiv Železarne Jesenice smo obveščali o izpolnjevanju proizvodnih nalog, bodisi s sestavki ali pa tabelarnimi analizami, kakršne objavljamo tudi sedaj. Drugo важно dejstvo pa je, da v vseh 5. letih ni bilo zasedanja delavskega sveta, da ne bi govorili in posredovali našim delavcem in bralcem gradivo važnih in pomembnih zasedanj najvišjega zakonitega organa v Železarni, v katerem vsestransko sodelujejo delavci iz vseh obratov. Hkrati z objavljanjem gradiva teh zasedanj pa smo posredovali v nemajhni meri tudi sklepe teh zasedanj, kakor tudi obsežno gradivo drugih posvetovanj, ki so se več ali manj

bavila s problemi delavskega in družbenega upravljanja na Jesenicah.

Kratka analiza dela našega glasila nam pove, da v 5. letih izhajanja našega glasila nismo zanemarili tudi dela organizacije ZK in sindikalne organizacije. Delo tovarniškega odbora sindikata in sindikalnih odborov v obratih Železarne je bilo vseskozi med prvimi sestavki, ki so našli mesto na prvih straneh našega lista. Če upoštevamo dejstvo, da je naš list informativni list in da je naloga glasila „Železar“, da posreduje svojim bralcem dogodke iz obratov Železarne, tedaj je prav, če smo v vseh 5. letih izhajanja posvečali kar največ pozornosti zgoraj navedenim vprašanjem in problematiki. Vedeti moramo, da je razvoj organov delavskega upravljanja postajal vse širši in večji. Ta razvoj je tirjal od nas nalogo, da odmerimo večji prostor za obravnavanje te problematike.

Precejšen del prostora v našem listu zavzemajo dopisi sodelavcev, ki jih objavljamo v rubriki „Pišejo nam“. Takšnih dopisov bi želeli tudi v bodoče še več, vseskozi pa smo naše bralce redno in precej izčrpno seznanjali s problemi iz področja kulturno - prosvetne dejavnosti. Spomnimo se samo številnih sestavkov, ki so obravnavali dela polpoklicnega gledališča na Jesenicah, dalje

delavskih prosvetnih društev „Svobode“ iz Jesenic, Javornika, Žirovnice, Blejske Dobrave in drugih krajev, zanemarili pa tudi nismo problematike naših športnih sekcij in društev.

V letošnjem letu je uredništvo našega lista izdalo posebno anketo. Kakor smo že poročali v eni izmed prejšnjih števil, je bil namen te ankete v glavnem izvedeti mnenje bralcev o njihovem glasilu. Povedati moramo, da smo nekatere pripombe in mnenja naših bralcev upoštevali in tudi v neki meri dopolnili gradivo našega lista s tem, da smo uvedli, oz. bomo še uvedli v bližnji bodočnosti nove rubrike. (Mladi železarji pišejo, — iz naše zakonodaje, — vi vprašujete, mi odgovarjamo.) Vendar bi bilo vse to premalo, kajti naša naloga je, da list izpolnimo tudi z drugimi rubrikami. Naše glasilo bo izpolnilo svojo nalogo takrat, kadar bodo vsi naši bralci imeli pravilen odnos do svojega lista, mi pa bi želeli, da bi iz vrst naših bralcev dobili kar največ priložnostnih in stalnih dopisnikov, ki bi nas seznanjali s pestro problematiko svojih obratov.

Ob zaključku naj omenimo tudi nekatere težave, ki so zlasti v prejšnjih letih v nemajhni meri vplivale na redno izdajanje glasila „Železar“. Tu mislimo predvsem na tiskanje „Železarja“, ki je bilo večkrat zaradi tehničnih razlogov onemogočeno, tako da so izhajale nekatere številke celo podvojene. Posebno poglavje je bilo izdelava klišejev, ki jih je vse do predkratkim izdelovala klišarna „Ljudske pravice“, ki pa zaradi prevelike obremenjenosti ni zmogla vsega dela, da so nekatere številke našega glasila v prejšnjih letih izhajale s skromno slikovno opremo.

Te težave, ki so spremljale uredništvo našega lista skozi prejšnja leta, navajamo v ilustracijo, z namenom, da bi bili naši bralci pravilno obveščeni o tem, zakaj ni bilo mogoče izdajati redno vseh števil „Železarja“. Pripominjamo, da je to vprašanje sedaj rešeno, kajti tiskarna „Gorenjski

tisk“ v Kranju se s svojimi sodelavci trudi, da bi naš list tehnično kar najbolje pripravila in omogočila kar najlepši izgled sleherne izdane številke. Pri zbiranju gradiva za objavljanje v našem listu pa bi morali sodelovati prav vsi, ki so zainteresirani, da bi bil list „Železar“ lahko do neke mere tudi vzor drugim tovarniškim listom v naši ožji domovini. S sodelovanjem nas vseh se bo lahko izboljšala vsebina in kvaliteta našega lista in bo omogočeno redno izhajanje lista, pred skupnostjo pa bomo tako najbolje opravičili trošenje denarnih sredstev za naš list.

Vsekakor je treba povedati nekaj besed glede nadaljnjega izhajanja našega glasila. Kakor doslej, tako bomo tudi v bodoče posvečali vso pozornost že navedeni problematiki v notranjosti naše tovarne, svojo delavnost pa nameravamo razširiti tudi na področja celotne občine Jesenice. Prepričani smo, da bo naše bralce prav gotovo zanimala problematika dela našega oblastnega organa, t. j. občinskega ljudskega odbora in njegovih svetov, v katerih sodeluje precejšnje število jesenjskih železarjev. Treba bo še povišati število naših stalnih sodelavcev v železarni in izven nje. Z novim letom bomo uresničili željo številnih bralcev, s tem, da bomo začeli objavljati zgodovinski roman Mihe Klinarja „Roparji“. Roman bo zanimal slehernega bralca našega glasila, saj bomo tako sodelavcem našega kolektiva posredovali lep kos železarske zgodovine.

V pričakovanju, da bo naše glasilo s sodelovanjem sedanjih in novih sodelavcev postalo takšno, kakršno si želijo bralci v nedavni anketi, zaključujemo uvodna razmišljanja ob 5. obletnici izhajanja našega glasila. Hkrati želimo, da bi bil naš list kvalitetno in vsebinsko bogatejši. Če bomo uspeli doseči to, da bo vsebina sleherne izdane številke zanimala prav vse člane železarskega kolektiva, tedaj bomo s svojim delom zadovoljni.

Uredniški odbor

Sodelavcem - železarjem!

Leto 1956 je bilo za naš železarski kolektiv pomembno in nadvse uspešno, saj smo s predčasno izpolnitvijo proizvodnega plana v številnih obratih Železarne izpolnili obveznost do socialistične skupnosti.

V letu 1957 nas čakajo nove naloge. Od vsega začetka se bo treba zavedati, da izpolnjevanje naših obveznosti ne bo enostavno in lahko, zato se bomo našega vsakodnevnega dela lotili še z večjo vnemo in poudvojenimi silami, zavedajoč se pri tem, da še tako skromen delež pomeni lep prispevek v borbi, da si zagotovimo boljšo prihodnost v novi Jugoslaviji.

Vsem sodelavcem želimo v prihodnjem letu novih uspehov, zdravja in sreče.

Delavski svet
Upravni odbor
Sindikalna podružnica
Tovarniški Komitet ZKJ
Tovarniški Komitet LMŠ
Uprava podjetja

*Predsedniku republike FLRJ
tov. Josipu Brozu - Titu*

BEOGRAD

IZ VII. REDNEGA ZASEDANJA Delavskega sveta Železarne Jesenice Vam v imenu kolektiva pošiljamo ob priliki 15. obletnice II. zasedanja AVNOJ naše plamteče delavske pozdrave in pristične čestitke k prazniku republike.

TA PRAZNIK SLAVIMO v znamenju ogromnih uspehov, ki jih je doseglo naše delovno ljudstvo v delavskem in družbenem upravljanju za procvit in rast socialistične Jugoslavije.

KO SE OZIRAMO na bogato preteklost in izkušnje našega delavskega sveta, ki je v tem obdobju potrdil pravilnost poti, ki jo je uvedlo naše politično in državno vodstvo v smeri družbenega in delavskega samoupravljanja, se zavedamo važnosti naših izkušenj in rezultatov za razvoj socialističnih odnosov v mednarodnem delavskem gibanju.

DOSEDANJI USPEHI in izkušnje v delavskem upravljanju so plemenita obveznost našega kolektiva za nadaljnjo krepitev socialističnih odnosov na področju družbenega samoupravljanja.

OB TEJ PRILOŽNOSTI izražamo dolgoletno željo kolektiva, da nas ob priliki Vašega bivanja v Sloveniji obiščete, ali pa dovolite predstavnikom našega kolektiva, da bi Vas seznanili s problemi in uspehi podjetja.

PONOVNO VAM ČESTITAMO z željo, da vodite našo republiko še dolga leta za srečo in blaginjo naših narodov in miru v svetu.

**Naj živi
29. november -
rojstni dan
socialistične
Jugoslavije!**

ČLANI DELAVSKEGA
SVETA
ŽELEZARNE JESENICE

S POVEČANO DELOVNO STORILNOSTJO

SO IZPOLNILI LETOŠNJI DRUŽBENI PLAN

V PROFILNIH VALJARNAH NA JAVORNIKU SO DOSEGLI LETOŠNJI PROIZVODNI PLAN ŽE PRED DNEVOM REPUBLIKE

Valjarna težke proge na Javorniku je bila prva izmed ostalih obratov in njihovih oddelkov v naši železarni, ki je svojo plansko nalogo izpolnila pred Dnevom republike. Uspeh valjavcev na Javorniku je nedvomno velik, če upoštevamo dejstvo, da so temeljito poskrbeli za dvig storilnosti dela. Povprečna dosegljivost storilnosti dela na uro pri valjanju ingotov je bila doslej 17,5 t, v letošnjem letu pa so dosegli povprečno storilnost valjanja na uro 18,5 t. To je bil tudi osnovni in poglavitni vzrok predčasne dosege letnega plana, ki znaša 107.000 ton izvaljanega materiala. Omenimo naj tudi to, da so valjali na težki progi težje ingote in sicer 1000 kg namesto 700 kg, katere uporabljajo nato kot polizdelke za valjanje paličastega železa in platine za valjanje tanke pločevine. Delovni kolektiv valjarne težke proge je dosegel delovno zmago kljub težavam. Te težave so v glavnem pomanjkanje električne energije v prvem polletju in je pri tem izpadlo kar 362 delovnih ur. Delavci ki so zaposleni v tej valjarni so se zavedali svojih obveznosti do skupnosti, zato so med ostalim skrbeli za zmanjšanje zastojev med obratovanjem in boljše koriščenje obratovalnega časa. Skozi vse leto so skrbeli za to, da so mesečne proizvodne naloge izpolnjevali zadovoljivo, posebno razveseljivi so bili proizvodni rezultati v mesecu januarju 1956, ko so izvaljali 10.670 ton ingotov, v juniju 10.227,8 t, v avgustu 10.396,2 t, v oktobru 11.071 t in v novembru 10.205 t. V kolikor v decembru mesecu ne bodo pri delu imeli večjih težav, bodo letošnjo plansko nalogo izpolnili z 1,09% to se pravi, da bodo predvidoma izvaljali 115.000 ton materiala.

Valjarni težke proge je pred dnevi sledila tudi valjarna lahke proge. Tudi v tem oddelku so imeli precejšnje težave predvsem zaradi pomanjkanja energije, s podvojenimi silami pa so tamkaj zaposleni delavci dosegali večjo proizvodnost dela in so izvaljali na uro več kakor 4 tone materiala. Kakor na težki progi, tako so tudi na lahki progi poskrbeli valjavci za kar najboljšo koriščenje obratovalnega časa, predvideno letošnjo plansko nalogo, to je 44.000 ton, pa bodo dosegli do kraja letošnjega leta, z drugimi besedami povedano, letošnji proizvodni plan bodo dosegli z 1,05%.

Obratnim delovnim kolektivom v Železarni čestitamo k doseženim uspehom v letošnjem letu, v prihodnje pa jim želimo še večjih uspehov in delovnih zmag, katere so potrebne pri dosegu našega

cilja, to je socialistične družbene ureditve v novi Jugoslaviji.

LIVARJI SO IZPOLNILI LETOŠNJI PLAN

Kljub težkim delovnim pogojem, v katerih delajo naši livarji, je uspelo obratnemu kolektivu sive in jeklo livarne izpolniti letošnje proizvodne naloge. Plan za leto 1956 so imeli v sivi livarni 5900 ton, v jeklo livarni 960 ton. Skozi vse leto so se livarji trudili, da so mesečne planske naloge izpolnjevali zadovoljivo, posebno pa to velja za mesec avgust, ko so mesečni plan dosegli z 1,21 procenta, v novembru z 1,18% in v septembru 1,17%. Predvidoma bodo v sivi livarni letošnji plan presegli, tako da bodo v sivi livarni vtili 6850 ton, v jeklo livarni pa 1120 ton. V zvezi s trenutno situacijo v livarni je treba pripomniti, da bi uspehi naših livarjev bili še večji, če bi imeli primerne delovne prostore. Vsekakor bo treba v bližnji bodočnosti uresničiti njihovo davno željo, da se preuredi prostor za čistilce litine, na ta način pa bo tudi povečan delovni prostor livarjev, ki ga nujno potrebujejo.

KOLEKTIV JEKLOVLEKA JE DOSEGL LETOŠNJI PROIZVODNI PLAN IN S TEM NOVO DELOVNO ZMAGO

Delovna zmaga članov obratnega kolektiva v obratu jeklovlek je velika in pomembna, saj so povečani proizvodni plan od 3000 ton v letu 1955 na 3400 ton v letu 1956 izpolnili že pred dnevom republike, do konca leta pa bodo svoje delovne obveznosti presegli in predvidoma izpolnili letošnji plan s 113%. Kakor smo že omenili, je bil letošnji plan v tem obratu povečan za 400 ton. To povečanje pa gre na račun nove brusilnice na Javorniku. Obratovanje novega oddelka na Javorniku je terjalo od vodstva obrata precejšnjih izkušenj in strokovni kader, vse to pa so z zvrhano mero dobre volje uspešno premostili. Pripomniti je treba, da je brusilnica napredovala in so delavci v tem oddelku iz dneva v dan napravili več in tudi boljše izdelke. Proizvodni uspehi tega oddelka pa so v veliki meri pripomogli, da je kolektiv obrata jeklovlek predčasno izpolnil svojo plansko nalogo.

V zvezi z družbenim planom v letu 1956 je nastala preorientacija asortimana spričo pomanjkaj nja naročil za luščeno jeklo. Luščilni stroji so zaradi tega obratovali zmanjšano. V zvezi s tem so povečali obratovanje vlačilnice, ki pa je imela dovolj naročil. Vlečeno jeklo je na tržišču iskano in ga zaradi pomanjkaj nja celo uvažamo. Vlačilnica je svojo delovno obveznost presegla v mesecu novembru s 142,5% in tako nadoknadila že omenjeni izpad luščilnice.

Delovni učinek bi bil v letošnjem letu lahko še večji, če ne bi imeli zastojev zaradi pomanjkanja materiala. Samo v brusilnici so imeli 3100 ur zastoja, ker niso dobili pravočasno in v odgovarjajoči količini vložka za brušenje jekla. Zastoji bi bili lahko precej manjši, če bi merodajni ljudje v naši tovarni posvečali nekoliko več pozornosti problematiki obrata jeklovlek. Ob zaključku naj pripomnimo še to, da tudi ta obratni kolektiv izpolnjuje svoje vsakodnevne obveznosti do skupnosti v skrajno slabih prostorih. Delavci, ki delajo na sedanjih strojih oziroma napravah, bi lahko napravili več, če bi imeli več mehaniziranih naprav, ki bi nadomestile sedanje fizično delo.

ZARADI VEČJE DELOVNE STORILNOSTI SO V CEVARNI PREDČASNO IZPOLNILI LETOŠNJI DRUŽBENI PLAN

Obratni kolektiv cevarne, je bil tudi v letošnjem letu med prvimi kolektivi, ki se lahko po naša z doseženo delovno zmago.

Obratovodja cevarne tov. Komljanc je v zvezi s tem povedal sodelavcu našega lista, da je uspeh obratnega kolektiva cevarne rezultat prizadevnosti vseh članov obratnega kolektiva. Njihov proizvodni plan za leto 1956 je znašal 10.000 ton za enotno vrsto, predvidoma pa ga bodo izpolnili s 106,5%. Proizvodnja varilnih prob se je povečala v primeru z lanskim letom na 4%, delovna storilnost moža na uro pa za 6,5%.

Ne bomo pretiravali, če povemo, da je delovna zmaga obratnega kolektiva cevarne največja, odkar omenjeni obrat obstoja. Povemo naj le to, da so delavci v cevarni presegli lanskoletno povprečje delovne storilnosti na uro, ki je bilo največje od vsega začetka obratovanja. Večja storilnost dela je bila dosežena predvsem zaradi boljše organizacije dela in tudi boljših rezultatov varilnih prob.

Poročilo o obratnih nezgodah za mesec november

Obrat	Stalež	Nezgod						%	Izpad		
		Smrtne m ž		Ostale m ž		Skupaj m ž			dnj	ur	v din
Visoke peči	364	—	—	6	—	6	—	1,6	164	1312	70.428.—
Martinarna	529	—	—	5	—	5	—	0,9	103	824	44.232.—
Elektropeč	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Javornik I.	725	—	—	8	—	8	—	1,1	140	1120	60.122.—
Valjarna 2400	217	—	—	4	—	4	—	1,8	60	480	25.766.—
Javornik II.	387	—	—	2	—	2	—	0,5	21	168	9.018.—
Javornik IV.	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zična valjarna	204	—	—	4	—	4	—	1,9	31	248	13.312.—
Jeklovlek	126	—	—	—	—	—	—	—	5	40	2.147.—
Predelovalni	621	—	—	14	—	14	—	2,2	144	1152	61.839.—
Cevarna	185	—	—	1	1	1	1	1,0	31	248	13.313.—
Elektročni	126	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Livarna	188	—	—	5	—	5	—	2,7	33	264	14.172.—
Šamotna	205	—	—	2	—	2	—	0,9	9	72	3.865.—
OTK	149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Energijski	169	—	—	—	—	—	—	—	5	40	2.147.—
Mehanična	301	—	—	6	—	6	—	1,9	47	376	20.184.—
Konstruktcijska	189	—	—	2	—	2	—	1,0	12	96	5.153.—
Elektrodelavnica	123	—	—	1	—	1	—	0,8	4	32	1.717.—
Gradbeni	210	—	—	1	—	1	—	0,4	8	64	3.436.—
Javornik III.	377	—	—	3	—	3	—	0,7	49	392	21.043.—
Promet	383	—	—	3	—	3	—	0,7	71	568	30.491.—
Transportni	202	—	—	3	—	3	—	1,9	36	288	15.459.—
Kapitalna	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Garaža	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Direkcija	227	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pomožna služba	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komunalni	129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
MIS	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nabavni oddelek	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj:	6755	—	—	70	1	70	1	1,0	973	7784	417.845.—

Nezgod skupaj: 71.

Tovariš Tomo Brejc

o delu in nalogah članov ZK

V veliki dvorani Titovega doma na Jesenicah je bilo v sredo, dne 21. XI. 1956 posvetovanje članov ZK naše tovarne. Temu partijskemu posvetovanju oz. aktivu so prisostvovali med drugim tudi član CK ZKS tov. Tomo Brejc, sekretar OK ZKS tov. Zlatnar Mirko, sekretar obč. komiteja ZK tov. Ivo Ščavničar in drugi.

Konferenca je imela nalogo, da analizira predlog sklepov nedavne konference Zveze komunistov v naši Železarni, o kateri smo poročali že v eni prejšnjih številčk našega lista.

Sekretar tovarniškega komiteja ZK, tov. Ivan Saksida, je uvodoma obrazložil omenjene sklepe partijskih grup, nato pa je govoril član CK ZKS, tov. Tomo Brejc. Iz govora tov. Brejca povzemamo nekaj misli, za katere mislimo da je prav, če seznanimo z njimi tudi ostali kolektiv Železarne Jesenice.

Tov. Brejc je v svoji razpravi obravnaval odnos odgovornega osebja do delavcev in nameščencev. Poudaril je, da je to vprašanje marsikje problematično, to pa zaradi tega, ker je precejšen del teh ljudi nezadovoljen, ker so prejemki nekje za manj, drugod zopet za več manjši, kot v ostali Jugoslaviji. Tovariš Brejc je omenjal, da bo treba problemu odnosa odgovornih ljudi do podrejenih odslej posvetiti večjo pozornost. V zvezi s tem bi bilo prav, če bi od časa do časa sklicevali posvetovanja vseh obratovodij in mojstrov, na teh konferencah oz. posvetih pa jim moramo pokazati, kakšen naj bi bil pravi odnos do delavcev.

Posebno poglavje so tudi odnosi do samih delavcev. Večkrat se opaža, da se le-te zapostavlja in se ne upošteva v dovoljni meri njihovih predlogov. Če je temu tako tudi v jeseniški železarni, potem je naloga komunistov, da se borijo proti takim pojavom, kajti vedeti je treba, da nič bolj ne boli kot to, da se dobri in premišljeni predlogi ne upoštevajo, pa čeprav bi se z njimi proizvodnost dvignila.

Govornik je posvetil precejšnjo pozornost tudi samskim domovom in menzam. Tov. Brejc pravi, da smo v tem oziru dostikrat vse prepočasni, kljub temu, da je to vprašanje zelo važno in pomembno. Seveda je to vprašanje pereče in ga ne moremo rešiti preko ene same noči, z nekoliko večjo intenzivnostjo pa bi lahko marsikaj napravili. Tovariš Brejc je tudi omenil, da bi prav na Jesenicah morali imeti tako menzo, ki bi bila lahko vzgled celi Sloveniji, saj je menza tista, ki skrbi za delovnega človeka.

Ob svojem zaključku je tov. Brejc govoril še o nagrajevanju. Tudi to je marsikje problematično in pereče vprašanje. Mimogrede je govornik omenil

napovedano delno zvišanje, napraviti pa bomo morali vse, kar je v naši moči, da preprečimo nakane raznih špekulantov, ki na to že računajo z namenom, da bi dvignili cene raznim izdelkom. Znano je, da na marsikaterem trgu — pa tudi na ljubljanskem — že danes ni raznih potrebnih pridelkov. Za preprečevanje špekulativnih namenov za poviševanje cen ne bodo zadostovali samo administrativni ukrepi, vedeti pa je treba, da so za slabo gospodarjenje oz. upravljanje odgovorni vsi komunisti.

Precejšnje težave imajo v številnih podjetjih (tudi v Železarni) s premijami in normami. Tov. Brejc je mnenja, da je vsako morebitno prepogosto normiranje treba preprečiti, razen v primeru, če pride na dotično delovno mesto nov stroj, ki več proizvaja in ga je treba normirati. Kadar se norma postavi, naj tudi obvelja.

Potem ko je obravnaval še nekatere izmed predlaganih sklepov, je omenil vprašanje dela sindikalne in mladinske organizacije. Tudi to so važni problemi, posebno velja to za delo z našo mladino. Po zaključnem govoru tov. Toma Brejca so bili nato sprejeti obširni sklepi, katere objavljamo v celoti:

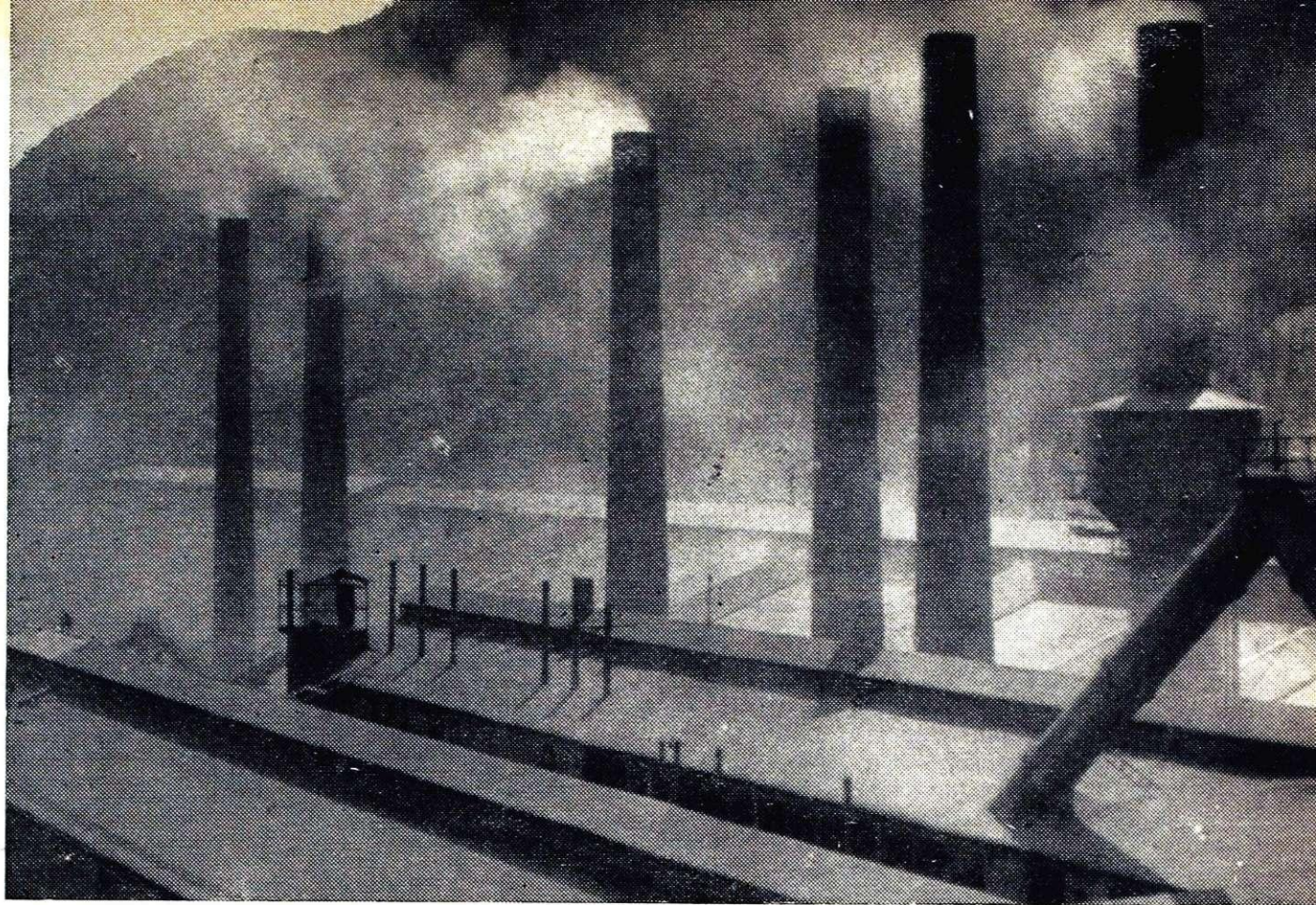
NAČRT DELA ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV ŽELEZARNE JESENICE

I. Družbeno upravljanje in gospodarstvo naše Železarne:

a) Samoupravni organi našega podjetja so od svoje ustanovitve do danes napravili velik korak naprej, da pa bomo šli v tem pogledu nenehno naprej, je nujno, da preko teh samoupravnih organov še bolj zainteresiramo slehernega proizvajalca k intenzivnemu neposrednemu soupravljanju, zato naj bodo mesečna poročila za članke DS manj komplicirana, ne tako obsežna in enaka po razporedu poročil, tako da bo primerjava uspeha ali neuspeha za pretekli mesec ali več mesecev nazaj vsakomur takoj možna in jasna. Treba se je torej držati nekega redosleda v poročilih.

b) Centralni delavski svet, kakor tudi grupni delavski svet, naj bi se sestajali večkrat kot sedaj, ker je dejstvo, da kolektiv kot celota ne upravlja s podjetjem, to pa zato, ker že sami člani DS niso dovolj dobro seznanjeni z gospodarskimi problemi podjetja in kot taki celotnemu kolektivu ne morejo povedati, kako je. Če se bodo DS večkrat sestali, bodo lahko poleg drugega vodili debato in izmenjavali mnenja ter izkušnje po praktičnih vprašanjih iz politične ekonomije ter perečih pro-

Ravne linije
dima in prahu
Foto:
Franc Torkar

blemih v podjetju gospodarskega ali političnega značaja. S pridobljenim znanjem pa naj člani DS prenašajo na proizvodnih konferencah ekonomski položaj naše tovarne, o cenah naših artiklov, o stanju naših osnovnih sredstev, o naši perspektivi razvoja itd. V najkrajšem času moramo to doseči, tovariši, zato smo odgovorni, zato se moramo nadalje boriti, ker le tako bomo ojačali ves kolektiv — delavski svet.

c) Grupnim delavskim svetom moramo takoj omogočiti pravilno delovanje, zato naj komisije pri centralnem delavskem svetu in predsednik CDS ter upravni odbor podjetja polagajo več pozornosti delu grupnih delavskih svetov in navežejo z njimi več življenjskih stikov. Grupnim DS pa se mora dati več in večje kompetence. Nujno je izdelati dodatni pravilnik, ki naj regulira odnose in delo grupnih delavskih svetov in točno odredi odgovornost organov samouprave in uprave. V tej smeri moramo podvzeti vse mere, da se bodo OOK in posamezni člani ZK borili za boljšo metodo in boljši sistem dela po liniji samouprave. Kontrola stanja napredka naše samouprave mora biti stalna in nenehna, s tem bomo dosegli to, da bodo grupni delavski sveti odigrali pomembnejšo vlogo kot so jo do danes.

d) Že formiranim sekretariatom grupnih delavskih svetov je nujno s strani Upravnega odbora in CDS nuditi vso pomoč, jim prav tako preko pravilnika dati vse kompetence, odigrati morajo torej vlogo Upravnega odbora grupnega delavskega sveta.

e) Centralni delavski svet, grupni delavski svet, Upravni odbor podjetja in sekretariat grupnih delavskih svetov morajo postati torišče politične in ekonomske dejavnosti članov ZK v duhu dosledne orientacije za socializem.

f) Organi samoupravljanja naj skupno z vodstvom našega podjetja posvetijo več pozornosti življenjskim in delovnim pogojem delavcev, ker le ti bistveno vplivajo na storilnost. Z večjo brigo za higiensko tehnično zaščito delavcev se mora doseči še večji občutek varnosti pri delu in boljše pogoje dela. Vzporedno z nalogami za razvijanje večje storilnosti morajo organi delavskega samoupravljanja razvijati večjo skrb za življenjske pogoje delavcev, sem spada družbena prehrana, stanovanja, kulturno udejstvovanje in razvedrilo, zaščita otrok delavskih družin, itd. Ženam in invalidom pa je treba dati zaposlitev na tista delovna mesta, ki bi jih lahko opravljali in,

kjer delajo danes zdravi ljudje. Ker je proizvodnja ne samo določen tehnološki proces pač pa tudi istočasno družbeno razmerje, je jasno, da vplivajo vsa ta vprašanja, pa še kako, na osebno razpoloženje delavca in na njegov odnos do dela v sami proizvodnji in jih je treba reševati enako odgovorno kot vsa gospodarska vprašanja.

II. Za gospodarstvo naše Železarne:

a) Ko govorimo o dvigu proizvodnje in boljše produktivnosti dela, je naloga naših OOK in komunistov na sploh v naši Železarni, da dajo v tem pogledu vse od sebe, tu naj se odraža zavest, ki je eden glavnih elementov, ki ima vpliv pri tem, da se doseže predvsem boljša delovna disciplina, boljše izkoriščanje osnovnih sredstev za proizvodnjo, boljše medsebojne odnose, na boljše in smotrnejše izkoriščanje materialov, boljšo organizacijo dela, boljše izkoriščanje delovnega časa in drugih elementov, ki vplivajo na dvig proizvodnje.

b) Osnovna naloga ZK je, da osigura neprestano vzgojno delo v pogledu izobrazbe na vsakem delovnem mestu, doseči moramo več razumevanja do socialistične stvarnosti, tako bo večja pripravljenost našega kolektiva za reševanje te problematike, nikdar in nikjer ne smemo zanikati vrednosti človeka in s tem v zvezi razvoja socialističnih družbenih in proizvodnih odnosov. Zato je treba vsakega delavca pravilno stimulirati in mu dati tisto ekonomsko korist, ki jo sleherni mora imeti od svojega dela poleg socialnih odnosov in forme, s katero ti delujejo na poedinca. Sem moramo prišteti odnos, s katerim pristopamo k novemu delavcu, ki pride v tovarno, odnos, ki ga kažemo, ko ga uvajamo v delo, ko mu dajemo naloge za delo in ko ocenjujemo njegovo delo.

c) Popis delovnih mest je v našem podjetju v polnem teku, o tem se je in se dovolj razpravlja, zato nam je cilj in važnost tega popisa znana ter jasna, kljub temu pa komunisti in naše OOK nismo dovolj napravili. Ker se že zavedamo važnosti in nujnosti popisa delovnih mest, moramo tej nalogi posvetiti vso pažnjo, da bo izvršena tako kot si vsi želimo in pravočasno. 2600 delovnih mest, kolikor jih imamo v Železarni, mora biti popisanih točno, detaljno in nepristransko, brez ozira na to, kdo dela in bo delal na nekem delovnem mestu. Na osnovi tega točnega popisa pa moramo skrbeti za nov tarifni, normni in premijski pravilnik, ki bo služil kot eden važnih elementov za dvig proizvodnosti. Posebno

normni in premijski pravilnik naj se revidira takrat, kadar ekonomski pokazatelj pove, da je neekonomičen. V novem plačnem, normnem in premijskem pravilniku naj bo tolmačenje tako, da bodo ljudje na jasnem glede pravic in dolžnosti, ki jim jih bodo ti pravilniki dajali.

d) Pri upravi podjetja se morajo formirati in utrditi organi, ki bodo omogočili čvrstejšo poslovno in družbeno vodstvo. Ti organi naj odpravijo neurejenost tehničnih kapacitet posrednih strojev in agregatov, da ne bodo nastopala nasprotja v poročilih o stopnji izkoriščanja teh naših osnovnih sredstev. Potrebno je mesečno zasledovati obremenjevanje in izkoriščanje ter s tem omogočiti intervencije organom upravljanja v operativi. Zato mora uprava Železarne načrtno in smotrno urediti organizacijo in razdelitev dela, ki sodi vpricho problematike na prvo mesto nalog upravnega vodstva, za kar naj se člani ZK na vodilnih mestih še posebej angažirajo.

e) Vsled zastojev v proizvodnji smo šli iz leta v leto nazaj, kar znatno slabi naš celotni napredek. Naš strojni park je prilično iztrošen, zato se procent zastojev tako naglo dviga. To moramo preprečiti s tem, da bomo ojačali kontrolo nad stanjem osnovnih sredstev ter z globljimi organizacijskimi ukrepi osigurali vso pravico organov upravljanja. Služba vzdrževanj naj z večjim elanom pospeši celotno že začeto organizacijo tako, da bo sposobna voditi preventivno službo in imela popoln nadzor nad osnovnimi sredstvi. Samostojne vzdrževalne delavnice, ki so se formirale kot rezultat pretirane decentralizacije in danes obremenjujejo finančno stanje podjetja, ne da bi v celoti služilo službi vzdrževanja, je treba postopoma ukinjati, ker mora biti gotovo vsoporedno s popisom delavnih mest.

f) Med druge ukrepe za dvig produktivnosti dela sodi vsekakor boljša delovna disciplina in s tem seveda boljše izkoriščanje delavnega časa, to ponavljam zato, ker naši vodilni ljudje kaj radi rečejo, da ljudje nočejo delati, da se ne zanimajo, itd. Mi komunisti pa rečemo, da ta slabost izhaja iz slabe organizacije v razdelitvi plana dela, ki ne zagotavlja polne zaposlitve in konkretne zadolžitve na delovnem mestu s strani srednjega in višjega strokovnega kadra. Mojster, tehnik in obratovodja naj ne bo v bodoče v očeh ljudi priganjač, kar danes v več primerih je, ker drugače ne more nastopati, če ne vrši nalog, ki jih mora opravljati in če hoče, da vsaj do neke mere zadosti nalogam proizvodnega procesa. Tu hočem poudariti, da naj vsak na svojem delovnem mestu nosi vso odgovornost do družbe. Ta odgovornost, ki danes še ni točno formulirana, naj da vsakemu delavnemu mestu analitično oceno delovnih mest — seveda pa tej odgovornosti primerno nagrado. Zato je nujno urediti sistem in stimulans nagrajevanja ljudi po uspehu in znanju, t. j. po delovnem učinku, nujno je in čim moramo urediti prehod od skupinskih norm na individualno normo. Izpopolniti se mora organizacijske predpise, ki urejajo vprašanje postavljanja in obračuna norm v podjetju.

III. Sindikalna in mladinska organizacija:

a) V sindikalne odbore jo potrebno vnesti več vsebinskega in konkretnega politično - gospodarskega in kulturno vzgojnega dela, ki bo življensko zanimalo vse članstvo, ki ima v delavskem samoupravljanju vse možnosti, da se uveljavlja politika v korist strokovne izobrazbe delavcev v proizvodnosti dela. Potrebno je, da članstvo kolektiva najde v kulturnih društvih »Svobode« na Javorniku in na Jesenicah, na Hrušici, v Zirovnici in drugod aktivno področje svojega dela, zlasti po vprašanju duhovne in splošne vzgoje, kar bi dalo možnost razširitve obzorja naših delavcev zlasti na področju politike in ekonomije. Sindikalna organizacija naj nenehno krepi delavsko in družbeno samoupravljanje, za kar morajo sindikalni odbori postati aktivna politična organizacija in torišče družbene dejavnosti. Sistematično se mora organizirati izobraževanje sindikalnih funkcionarjev preko organizacije seminarjev ter raznih tečajev in predavanj.

b) Današnja organizacijska struktura sindikalne podružnice ne odgovarja več dodatnim novim nalogam sindikata, zato je nujno potrebna delna reorganizacija. Kadri v sindikalnih vodstvih niso povsem kos svojim nalogam, posebno političnim, zato naj se na predvidenih volitvah v sindikalne odbore poskrbi za boljši kadrovski sestav, zlasti iz članov ZKS, žena in mladine. V smislu večje udeležbe naše žene na področju politično-gospodarskih in samupravnih organih je misliti na obliko dela z ženo v proizvodnji. V zvezi s tem bi bilo potrebno, da se za žene organizira v podjetju »Klub žena proizvajalk«.

e) Primeri nesocialističnih odnosov v marsikaterem našem obratu niso redki in tudi vplivajo na osebno počutje delavcev. Tu gre za praktično presojo pravilnosti, objektivnosti, ureditev delavnih razmer, oziroma delavnih odnosov, nepristranosti, itd. Sindikalna podružnica in sindikalni odbori kot organi upravljanja in Zveze komunistov se morajo z vsemi sredstvi boriti zato, da se bodo vsi zaposleni pri svojem delu počutili osebno svobodni, da jim je dana možnost razvijanja lastne iniciative, da se preprečijo vse možnosti izvajanja represalij nad posamezniki, ki iznašajo svoja stališča, mišljenja in predloge. Vso konsekvenco na račun kakšnih osebnosti moramo smatrati kot nečasten pojav v razvoju naših socialističnih odnosov, na osnovi katerih se izgublja zaupanje naših delavcev v našo zakonitost, naš sindikat in Zvezo komunistov.

d) Sindikalna podružnica in sindikalni odbori ter sindikalni aktivisti sploh, naj v bodoče usmerjajo svoje delo v pojasnjevanje problemov našega politično - gospodarskega dogajanja in razvoja. Vsem delavnim ljudem morajo pojasnjevati in posredovati, zakaj eni ali drugi ukrepi, da jih bodo razumeli in se tako intenzivneje borili vsak na svojem mestu za čim večji doprinos. Tak način dela je naš sindikat v zadnjem obdobju popolnoma opustil, kar ni prav, če vemo, da so naši ljudje pripravljeni boriti se in delati, samo da vedo za kaj gre.

e) Nam komunistom ne sme biti vseeno, kako in kje se vzgaja mladina, kako dela in živi. Skrb za mladino je obenem skrb za nadaljnji razvoj naše družbe. Z mladino moramo delati torej tam, kjer se ona izživlja, tam, kjer ima ona veselje do udejstvovanja in jo smotrno navajati na sodelovanje v političnem in gospodarskem življenju. Nima smisla ponavljati, da je naša mladina slaba in nedelavna, pač pa se vprašajmo, koliko smo bili pripravljeni, da bi mladini na njenih sestankih pomagali in ji kaj povedali ali jo usmerjali pri delu. Sestankom mladine moramo nuditi vso pomoč, tudi starejši člani ZK naj čim več pomagajo mladim s svojimi izkušnjami in prakso. Tovarniški komite in sindikalni odbor naj skupno z mladinskimi vodstvi preštudira spremembo sistema dela mladinske organizacije.

f) V vseh gospodarsko-političnih in množičnih organizacijah se mora število mladih povečati, omogočiti moramo takoj aktivnega sodelovanja, pa če tudi s tem, da se število članov odborov, sekretariatov, upravnih organov, GDS izd. poveča. Temu vprašanju naj v bodoče vsi forumi posvečajo vso pažnjo, mladina mora v vse te naše forume. Važnim sejam UO, kolegijev in drugim naj prisostvuje član mladinskega komiteja Železarne Jesenice.

g) Uprava podjetja in samoupravni organi morajo voditi prav iz pogleda na mladino strogo brigo o nastavljanju kadrov za razna odgovorna mesta, predvsem v samskih domovih in tam, kjer dela večje število mladine, ker nam ne sme biti vseeno, kdo vodi mladino, o higienskih pogojih in drugih problemih, ki še danes izbijajo na dan in slabijo mladega človeka za ustvarjanje na delovnem mestu in življenju izven tovarne.

h) Dolžnost slehernega člana ZK je, da povsod, kjer pride v stik z mladino, z mladim človekom, da ga uvaža in usmerja, da mu pomaga vključiti se v eno ali drugo organizacijo, da mu tolmači svoj pravilni pogled na življenje in vse dogajanje. S takim stališčem do mladine bomo omogočili, da bo bolj spoznala pomen vključeva-

nja v svojo organizacijo. Nam ne sme biti vseeno, da imamo v mladinski organizaciji samo nekaj nad 500 včlanjenih v LMS od 1748 zaposlene mladine v naši Železarni. S to številko ne smemo biti zadovoljni, pač pa priznajmo, da smo grešili, da smo po dveh letih ponovne vključitve mladine v Železarno res samo formalno gledali na razvoj mladinske organizacije. To moramo v bodoče popraviti in aktivno delati z mladino.

IV. Organizacijska vprašanja ZK Železarne Jesenice:

a) Spričo dovoljnega števila poštenih in pridnih delavcev, spričo dovoljnega števila ljudi, posebno mladih, z željo, da bi postali komunisti najosnovne organizacije ZK in posamezni komunisti s pametno perspektivo skrbijo za stalno rast in nabor v članstvo ZK. Ta nabor mora biti oigleden v daljšem vzgojnem in političnem delu z zgoraj navedenimi tovariši in tovarišicami. S stalnim vzgojnim in političnim delom, z zdravo kritiko pa se aktivno boriti za slehernega našega člana, pred ukrepom pa se vedno samokritično vprašati če smo dovolj napravili, da ne bi prišlo do strožjih partijskih ukrepov. Takoj moramo preiti iz ozkega dela in pričeti s smotrno vzgojo osnovnih pojmov dialektičnega materializma, da bo sleherni član ZK spoznal te osnovne pojme in jih skušal v praksi in vsakdanjem življenju uporabljati. Študij, s katerim bomo pričeli v eni ali drugi obliki, naj bo za vsakega člana ZK takšna obveza kot je posečanje sestankov in plačevanje članarine, ker naš Statut končno tudi zahteva od posameznika, da nenehno dviga svojo komunistično zavest in osvaja teorijo marksizma - leninizma.

b) Da bodo sestanki naših osnovnih organizacij res dobro pripravljeni, da se bo dnevni red odvijal tako kot se mora, je nujno, da naši sekretariati na svojih sejah par dni pred sestankom pripravijo sestanek. Težnje po obravnavah slščnih prejšnjim birojem morajo v bodoče odpasti. Sekretariat naj bo prvenstveno uresničevalec sklepov OOKZ, ker v nasprotnem slučaju trpi vzgoja in rast vseh članov. Sekretariat naj torej v bodoče nastopa kot tajništvo OOKZ, ne pa kot izključno vodeče telo. Sekretariat in OOKZ se ne smejo več zapirati sami vase in se omejevati samo na najožji krog, ne smejo se več zadovoljiti s tem, da sestanku prisostvuje samo predstavnik mladine ali sindikalnega odbora, pač pa morajo iti v širino in s celokupnim kolektivom obrata ali oddelka obravnavati razna vprašanja.

c) Tako kot komite ZK Železarne Jesenice in OOKZ odnosno sekretariati morajo do 15. decembra 1956 točno urediti evidenco o svojem članstvu, o plačevanju članarine in ostalo. Predvsem je treba točno urediti arhive po sklepu seje sekretariatov od dne 29. 6. 1956. Tovarišem, ki kljub opozorilom nočejo plačati članarine ali, ki ne plačujejo članarine tako, kot to od nas zahteva Statut, je treba povedati, da člani ZK ne morejo več biti, isto je treba napraviti s tovariši, ki ne posečajo sestankov in izpadajo kot namerni razbijači naše enotnosti. Takih primerov imamo nekaj v naših vrstah.

d) Vsi komunisti, ki so vodilni uslužbenci in delavci, kot ostali člani ZK, ki imajo v drugih panogah družbenega življenja pomembnejše in razne funkcije, se morajo prvenstveno udeleževati sestankov osnovnih organizacij, da bodo tako s svojo razgledanostjo prispevali k dvigu dela ene ali druge osnovne organizacije. Nekateri vodilni uslužbenci, ki so člani ZK, so premalo zainteresirani za politično delo, kar je treba takoj popraviti, ker tako stališče s strani vodilnih uslužbencev - komunistov slabo vpliva na ostale. Prav tako stališče, ki ga morajo vodilni ljudje - člani sindikata v bodoče odpraviti, pač pa po svoji sposobnosti in zgledom voditi svoj obrat in svoje ljudi.

e) Tovarniški komite bo v bodoče moral organizirati češče redne - v slučaju potrebe pa izredne - aktivne komunistov in sestanke, na katerih bi se obravnavali pereči notranje in zunanje politični problemi kot tudi tolmačiti važne gospodarske in druge ukrepe. OOKZ pa naj

imajo v bodoče več konkretnega dela, postavljanje določenih rešenj in hitrega reševanja. Poedine člane ZK pa zadolžiti s popolnoma določenimi nalogami in uvesti boljšo kontrolo nad izvrševanjem posameznih nalog. Pred člane ZK je nujno postaviti nalogo, da aktivno sodelujejo v raznih političnih, kulturno - prosvetnih in drugih organizacijah na terenu, torej tam, kjer živijo. Na osnovi tako postavljenih nalog in določenih stališč je dolžna OOKZ vzgajati, podučevati, krepiti, pomagati, kontrolirati, po potrebi pohvaliti, odnosno kaznovati posamezne člane. Na ta način se bo utrdila disciplina članov in borbenost.

f) Dolžnost slehernega našega člana je torej, da se izpopolnjuje, da zasleduje našo notranjo in zunanjo politiko, da vodi in usmerja ter obvešča svojo okolico o vsem tem, to bo pa težko delal, če ne bo naročnik našega političnega dnevnika, t. j. »Ljudske pravice«. Samo s 380 naročniki, kolikor jih Jesenice in bližnja okolica imajo, ne moremo biti pri 1700 članih zadovoljni. O tem bodo morale OOKZ v naši Železarni svoje reči in nekaj ukreniti. Minimalno število naročnikov na naše glasilo »Komunist« nam da vedeti, da je premalo interesa za politično izobraževanje. OOKZ morajo vse naročiti po en ali po potrebi po več izvodov tega našega glasila, seveda naj ga potem tudi uporabljajo. Prav tako bi se v večji meri morali posluževati glasila »Naša skupnost«.

Karel Destovnik - Kajuh

Slovenska pesem

Samo milijon nas je,
milijon umirajočih med mrlič
milijon, ki pijejo mu kri biriči,
en sam milijon,
ki ga trpljenje krotoviči
in vendar ga nikoli ne uniči!

Nikoli in nikdar!

Zato ker nismo trhle bilke,
ki po toči ovene,
ker mi nismo le številke,
smo ljudje!

Edino hlapci cvilijo ponižno kakor psi
in lajajo, da nas je malo,
da bi v upor vse pobralo...

O, če ljudi bi ne bilo pri nas,
ljudi, ki ne ubogajo na vsak ukaz,
tedaj bi nas že kdaj odnesel plaz.

Tako pa še živimo,
čeprav nas je milijon samo,
zdahnili bi, da ne trpimo
z uporno, dvignjeno glavó!

Kako pravilno in pravično nagrajevati člane delovnega kolektiva?

Dobro gospodarjenje v naših podjetjih je eno od najbolj aktualnih vprašanj časa. To dobro gospodarjenje se razumljivo kaj kmalu obrestuje tako članom kolektiva, kakor tudi naši skupnosti. Gospodarski razvoj pa žal danes še ne dovoljuje takih plač, kakor so le-te v industrijsko bolj razvitih državah. Zavedati se je treba, da z našo mehanizacijo, pa tudi s storilnostjo še znatno zaostajamo za gospodarsko bolj razvitimi deželami. V tem leži bistvo problema. Podobnih vprašanj pa ni mogoče rešiti preko noči. Potrebno je mnogo časa, prakse, izkušenj in študija, predvsem pa volje in stremjenja od vsakega posameznega člana kolektiva k izpopolnjevanju. Le na ta način bomo sposobni doseči večjo in bolj kakovostno proizvodnjo naših izdelkov.

Seveda tega ne bomo dosegli samo s pisanjem in propagando. Ljudje hočejo dejstev. To se pravi, ljudje hočejo tega, da vlagajo kar več svojega truda v delo, dobiti tudi primerno nagrado. To je razumljivo, posebno še, ker so naši prejemki razmeroma majhni.

Pri nas v Železarni smo zaradi tega uvedli sistem premiranja in sicer z namenom, da dosežemo večjo in bolj kvalitetno proizvodnjo. V sistemu premiranja so zajeti samo organizatorji proizvodnje, t. j. tehnični uslužbenci in delovodje. Poleg teh tudi nekateri iz nabavnega oddelka, prodajnega in drugih oddelkov. Sedaj je v delu revizija premijskega pravilnika, z namenom, da se vključi v premiranje čim večje število delavcev. Vedeti je treba, da tudi delavci lahko veliko vplivajo na znižanje proizvodnih stroškov s prihranki na materialu, t. j. vložkih itd.

Za premiranje velja načelo, da se more premirati samo tista delovna mesta, oz. delavci ali uslužbenci, katerih delovni učinek lahko merimo z objektivnimi merili. Z drugimi besedami se to pravi, da je mogoče ugotoviti večjo vrednost dela od normalnega.

V Železarni imamo poleg takih delovnih mest še vrsto drugih, ki so po svojem značaju tudi važna. Ta mesta se v glavnem nahajajo v naši admini-

Rezultati naše proizvodnje

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA
ZA NOVEMBER 1956

Skupna proizvodnja	
Obrat:	Indeks izvršitve v % Količina
Plavž	184.6
Martinarna	107.0
Elektro peč	117.8
Sa:	124.3
Težka proga	128.2
Lahke proge	106.7
Žična valjarna	101.2
Valjarna 2400	104.1
Valjarna 1300	89.2
Jeklovlek	123.0
Sa:	111.0
Hladna valjarna	116.5
Žičarna	117.1
Predelani proizvodi	105.9
Cevarna	111.5
Elektrodni oddelek	53.7
Sa:	110.9
Siva livarna	116.0
Jeklo livarna	97.9
Sa:	113.6
Opekarna	108.0
Skupaj:	116.7

Družbeni plan po količini 116.7

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA
ZA JANUAR—NOVEMBER 1956

Skupna proizvodnja	
Obrat:	Indeks izvršitve v % Količina
Plavž	96.3
Martinarna	102.6
Elektro peč	98.5
Sa:	99.6
Težka proga	111.6
Lahke proge	107.4
Žična valjarna	96.2
Valjarna 2400	95.5
Valjarna 1300	93.8
Jeklovlek	113.4
Sa:	103.1
Hladna valjarna	95.7
Žičarna	95.6
Predelani proizvodi	93.9
Cevarna	106.3
Elektrodni oddelek	60.9
Sa:	94.9
Siva livarna	116.6
Jeklo livarna	115.7
Sa:	116.5
Opekarna	101.6
Skupaj:	100.7

Družbeni plan po količini 100.7%

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA
ZA MESEC NOVEMBER 1956

Blagovna proizvodnja	
Obrat:	Indeks izvršitve v % Količina
Plavž	—
Martinarna	—
Elektro peč	—
Sa:	—
Težka proga	—
Lahke proge	158.6
Žična valjarna	83.3
Valjarna 2400	107.0
Valjarna 1300	89.2
Jeklovlek	123.0
Sa:	132.9
Hladna valjarna	116.5
Žičarna	136.6
Predelani proizvodi	105.9
Cevarna	111.5
Elektrodni oddelek	53.7
Sa:	116.9
Siva livarna	—
Jeklo livarna	21.5
Sa:	21.5
Opekarna	85.3
Skupaj:	126.9

Družbeni plan po količini 126.9%

straciji. Za te nimamo meril, še manj pa potrebnih osnov za premiranje.

Prav iz razloga, da se omogoči primerna in delu odgovarjajoča nagrada, je DS na svojem VII. zasedanju dne 28. 11. 1956 potrdil predlog UO „Pravilnik o izplačevanju dela viška plač nad tarifnim pravilnikom delavcem in uslužbencem, ki niso v premiji ali normi in na osnovi učinka njihovega dela“. Za to nagrajevanje pravilnik določa potrebne osnove. Samo nagrajevanje, oz. priznavanje učinka dela posameznikov pa je prepuščeno obratovodjem in vodjem oddelkov s sodelovanjem GDS. Pravilnik se deli v pet skupin. Prevladalo je namreč mnenje, v kolikor gremo na sistem nagrajevanja vseh delavcev in uslužbencev v Železarni

Jesenice, da je nujno potrebno diferenciranje že v osnovi, tu pa velja načelo — za večjo odgovornost in strokovnost tudi večja nagrada.

Seveda smo še daleč od tega, da bi ta pravilnik v celoti in zadovoljivo rešil vprašanje nagrajevanja delavcev in uslužbencev našega kolektiva. Potrebno je, da to še nadalje izpopolnjujemo tako, da bomo pri tem aktivno sodelovali prav vsi. Pri delu se moramo z vso resnostjo zavedati načela, da je pot do večjega življenjskega standarda odprta samo v tej smeri, da se vsi člani kolektiva nenehno borimo za čim večjo delovno disciplino in izpolnjevanje nalog.

R. J.

Živahna razprava na seji občinskega ljudskega odbora Jesenice

Na 23. seji Občinskega ljudskega odbora Jesenice, ki je bila 4. decembra t.l., so razpravljali o predlogih odlokov o zazidalnih površinah na zapadnem in vzhodnem delu občine Jesenice, o dopolnitvi odloka o oddajanju opremljenih sob potnikom in turistom, o likvidaciji podjetja „Mizarstvo“ v Kranjski gori in o razdelitvi osnovnih sredstev, o potrditvi dopolnitve tarifnega pravilnika Uprave komunalne službe Jesenice, o potrditvi pravil Metalurške industrijske šole na Jesenicah, o spremembi v Svetu za šolstvo ObLO Jesenice in o šolskem odboru gimnazije Jesenice. Po poročilih posameznih referentov je bila kaj živahna razprava o odloku o zazidalnih površinah za zapadni del občine. Odborniki iz zgornje savske doline so bili mnenja, da določena zazidalna površina ne ustreza za predvideno individualno gradnjo. Odlok je bil izglasovan, četudi so prizadeti odborniki iz zgornje savske doline glasovali proti. Prav tako so se odborniki zgornje savske doline protivilo ukinitvi podjetja „Mizarstvo“ v Kranjski gori in odprodaji osnovnih sredstev. Prikazovali so nujnost nadaljnjega obstoja omenjenega podjetja, ker ima vsa dolina samo enega mizarja — privatnega obrtnika. Po daljši razpravi je bila ta točka preložena na prihodnjo sejo, do katere mora krajevni odbor v Kranjski gori pripraviti točno dokumentacijo o nujnosti in možnosti nadaljnjega obratovanja „Mizarstva“ v Kranjski gori. V kolikor bodo podjetju zagarantirana obratna sredstva, bodo odborniki iz zgornje savske doline lahko dosegli nadaljni obstoj omenjenega podjetja. Živahna razprava je bila tudi pred potrditvijo pravilnika Metalurške industrijske šole na Jesenicah. Ker člen 32 citira: Učenci se izučijo za kvalificirane delavce ključavničarje, železo-strugarje, kovače, vodovodne instalaterje, kaluparje, obratne električarje in po potrebi še druge, je bilo predlagano, da šola, ki nosi

ime Metalurško industrijska šola, ne izvršuje svoje osnovne dolžnosti, t. j. ne izučuje prvenstveno metalurške, temveč kovinarske poklice. Četudi so vsi poklici, ki jih izučuje Metalurška industrijska šola, potrebni Železarni Jesenice in četudi izučuje šola že danes poleg kovinarskih poklicev tudi metalurške, kakor livarje in kaluparje, ter je sprejela v I. letnik učence, ki se bodo že v II. letniku specializirali v valjavstvu, je ljudski odbor potrdil pravila šole pod pogojem, da se člen 32 popravi v toliko, da vzgaja šola prvenstveno metalurške in šele po potrebi tudi kovinarske ter ostale poklice. Nadalje je ljudski odbor sprejel odlok o dopolnitvi odloka o oddajanju opremljenih sob potnikom in turistom ter na predlog Sveta za turizem in gostinstvo sklenil, da se mora vršiti prijavljanje in odjavljanje potnikov, letoviščarjev in drugih preko krajevnega turističnega urada oz. gostinskega podjetja, ki vodi evidenco sob in tujcev. Potrdil je dopolnitev tarifnega pravilnika Uprave komunalne službe Jesenice v toliko, da se tarifna postavka upravnika Ledarne, ki je vključena v sestav Uprave komunalne službe, zviša od dosedanjih 12 tisoč do 14 tisoč, od 15 tisoč do 17 tisoč din. Predlog je bil utemeljen z ozirom na delo in odgovornost, ker upravitelj ne skrbi samo za obrat Ledarne, temveč tudi za vzdrževanje ostalih športnih objektov in naprav. Na predlog Sveta za šolstvo je bil sprejet v Svet za šolstvo prof. Jože Šiferer namesto dosedanjega člana Janeza Babiča, v šolski odbor gimnazije Jesenice pa je potrdil namesto dosedanjega člana Franca Culjkarja, ki se je izselil z Jesenic, tov. Franca Mencingerja. Občinski ljudski odbor je nadalje še razpravljal o zamenjavi nekaterih parcel, ki vpadajo v arondacijo kmetijskega posestva Poljče, kakor tudi o dodelitvi zemljišč, kjer stoji planinski dom PTT na Vršču, v upravljanje Planinskemu društvu Ljubljana.

BORCEM NOB

bomo postavili
dostojen spomenik

Vsem podjetjem, gospodarskim organizacijam, družbenim organizacijam in organom, ustanovam in državljanom - članom političnih družbenih organizacij občine **Jesenice**.

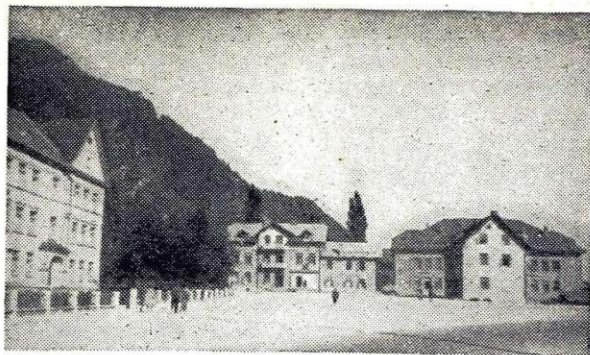
Prav je in pošteno, da je tudi na Jesenicah po več letih dozorelo vprašanje postavitve dostojnega centralnega spomenika borcem NOB in žrtvam fašističnega terorja. Trajna počastitev spomina na boj in žrtve železarskih Jesenic bo uresničena s postavitvijo centralnega spomenika.

Odbor za postavitvev spomenika z vso resnostjo in odgovornostjo izvršuje dela, ki jih je potrebno opraviti, da bo spomenik v doglednem času dograjen. Željam in težnjam se je pridružilo resno prizadevanje in delo, ki bo rodilo uspeh.

Kolektivna — družbena odgovornost nas vseh je v tem, da vsestransko pomagamo pri uresničenju načrtov za postavitvev spomenika.

Odbor za postavitvev spomenika se v imenu teženj po čimprejšnji dograditvi obrača na Vas z vljudno prošnjo, da po svojih močeh prispevate svoj delež k materialni osnovi, ki je potrebna za uresničenje te naloge. Vaš doprinos bo materialni izraz Vaših čustev in prepričanja, da se moramo danes v socialistični družbeni ureditvi častno odločiti vsem, ki jim je spomenik namenjen.

Prosimo Vas, da z razumevanjem podprete ak-

Cankarjev trg, kjer bo stal centralni spomenik padlim borcem. Z odstranitvijo dveh hiš bo zunanje lice trga močno izpremenjeno. — (Foto: Torkar)

cijo odbora za postavitvev spomenika, ki se bo izvajala odslej naprej vse do dokončne izvedbe del po načrtu za zgraditev spomenika. S tem boste omogočili dosego tako velikega in pomembnega cilja, kot je postavitvev centralnega spomenika na Jesenicah.

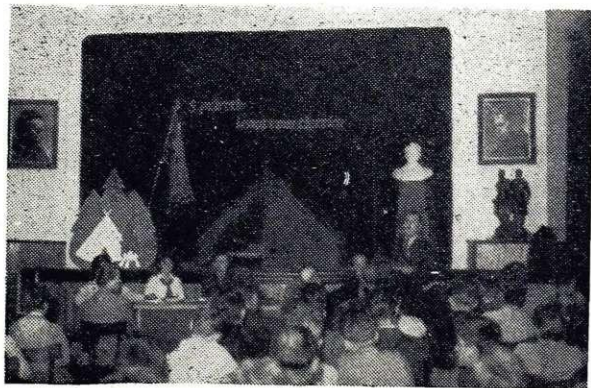
Za Vaš prispevek, ki ga boste prispevali v sklad, se Vam že vnaprej lepo in tovariško zahvaljujemo.

Predsednik odbora za postavitvev centr.
spomenika NOB na Jesenicah
Dolinar Maks l. r.

Prispevki se nakazujejo na tekoči račun Odbora za postavitvev spomenika — pri NB Jesenice 612-T-284.

Rod „Jeklarjev“ med najboljšimi v Sloveniji

Taborniška družina na Jesenicah deluje že nad 10 let. Nadela si je primerno ime „Rod Jeklarjev“ in je po svoji dejavnosti znana že po vsej Sloveniji. V soboto so se zbrali jeseniški taborniki k svoji V. redni letni skupščini, ki so se je poleg tabornikov udeležili tudi številni gostje, kakor Rudi Wölle, načelnik Združenja tabornikov Slovenije, Franjo Klojčnik, predsednik Gorenjskega sveta tabornikov, Ivo Ščavničar, sekretar občinskega komiteja ZK, Jože Varl, predsednik „Svobode“, Maks Dolinar, predsednik ObLO Jesenice, kakor tudi zastopnik Planinskega društva, Sindikata Železarne Jesenice, Občinskega sveta „Svobod“ in prosvetnih društev ter drugi. Že ta navzočnost številnih gostov je dala občnemu zboru jeseniških tabornikov in s tem njihovemu

Z občnega zbora tabornikov na Jesenicah Foto: Torkar

Veliko uspehov v novem letu 1957

želi svojim bralcem in sodelavcem

UREDNIŠTVO ŽELEZARJA

delovanju veliko priznanje. Iz posameznih poročil se je zrcalilo delovanje „Rodu je-klarjev“ v minuli sezoni. V tekmovanju za taborniško orvenstvo Gorenjske so zasedli vidna mesta in dobili od taborniškega sveta Gorenjske in posameznih enot Gorenjske pohvale in priznanja. Na Planini pod Golico so imeli skupen posvet s planinci, na katerem so se dogovorili o skupnih akcijah. Obiskali so bolnico Franjo. Na II. zletu gorenjskih tabornikov na Jesenicah so zasedli skoraj vsa prva mesta. Izdajali so svoj list. V Fažani pri Puli so taborili dvakrat. Udeležili so se partizanskega pohoda v Kumrovec, kjer so dosegli v orientacijskem teku prvo mesto. Udeležili so se Titove štafete itd. Predvsem pa so obnovili in na novo opremili svoj dom pod Golico, ki je jeseniškim tabornikom v velik ponos. Kljub velikim uspehom pa so bila poročila dovolj samokritična, kar je lep dokaz odkritosrčnosti in s tem priznanja uspehov in tudi neuspehov. Občni zbor jeseniških tabornikov spada med najboljše pripravljene in najboljše izvedene letošnje občne zборе na Jesenicah. To so dokazala poročila kot razprava, v katero so posegli taborniki in gostje. Razprava je poudarila važnost taborniške organizacije, ki je podaljšek šole, kot je izjavil predsednik ObLO tov. Dolinar. Vanjo je nujno pritegniti še več mladine in se boriti za sredino, za tiste, ki so potrebni vzgoje, kot je dejal tov. Wölle. Dati osnovo vzgojnemu delu in se boriti za lik jugoslovanskega mladince, ki bo ponosen na svojo socialistično domovino, je poudaril predsednik občinskega odbora mladine tov. Varl. Spoznavati okolico Jesenic in z ljubeznivo ščititi našo planinsko floro, je dolžnost tabornika, je omenil tabornik Vindišar. Občni zbor, na katerem so izvolili novo upravo, je bil v resnici lep prikaz velikih uspehov jeseniških tabornikov. Bil pa je istočasno posvečen tudi dosedanjemu starosti Francu Culjkarju, ki odhaja na novo službeno mesto in zapušča jeseniški „Rod Jeklarjev“. Občni zbor se je od svojega „očeta“ pristržno poslovil in mu izročil v znak hvaležnosti za neumorno in plodono delo primerno spominsko darilo. Za delo med jese-

niškimi taborniki, ki je v veliki meri pripomoglo k splošnemu razvoju našega taborništva, pa se je starosti Culjkarju zahvalil tudi načelnik Združenja tabornikov Slovenije, tov. Wölle, ki je omenil, da je Združenje odlikovalo Culjkarja za izredne zasluge z zlatim odlikovanjem. V imenu ljudskega odbora pa se je zahvalil tovarišu Culjkarju za pionirsko delo med jeseniškimi taborniki, ki je rodilo v desetih letih bogate uspehe, predsednik tovariš Maks Dolinar.

Miha Klinar:

Metelj

Zavija veter.
Brije nas pršič.
Fijuuu...
Naprej!

Okleščen bor
je kakor star mrlič.

Mrlič
mrlič
mrlič
boš morda tudi ti
že jutri osorej;
poglej, kako sneži!

A ti
— razcapanec brez čevljev —
kam hitiš?
V vrtincih belih oslepiš,
fijuuu...
Izpijem ti oči!

Zavija veter.
Brije nas pršič...
Sneg se vrtinči v breg,
a konca ni poti.

(Iz zbirke „Zeleni torzo“)

O produktivnosti dela

Problemom zvišanja delovne produktivnosti in znižanja lastne cene posvečamo kot temeljnim vprašanjem naše ekonomike posebno v zadnjem času veliko pozornost. V tem pravcu so usmerjeni ekonomski ukrepi in vsa gospodarska politika. Zakonski predpisi in uredbe s področja gospodarstva imajo prav tako za cilj uspešno reševanje telnalog z ekonomsko stimulacijo neposrednih proizvajalcev in podjetij. V podjetju se odločuje v osnovi bitka za večjo delovno produktivnost, tu se odloča, s kakšnim tempom bodo rasle naše proizvodne sile.

Dosežena stopnja produktivnosti posameznega podjetja je rezultanta istočasnega delovanja in vpliva večjega števila faktorjev, začenši od proizvodnih odnosov pa preko produkcijskih sil in materialnih pogojev oskrbovanja do organizacijskih oblik vodenja produkcije in celega podjetja. Pravilno in čim popolnejše usklajevanje vseh teh dejstev in vplivov kakor tudi njihovo usmerjevanje k določenemu cilju predstavlja izhodiščno točko v analizi vsake produktivnosti. Če hočemo boljši standard, mora postati človekova delovna sila več vredna t. j. delovna ura mora biti več vredna. Iz tega nujno sledi, da mora biti v 1 delovni uri proizvedena večja vrednost kot dosedaj, v kolikor ostanemo pri sedanjem odstotku plač od celotne vrednosti produkta.

KAJ RAZUMEMO POD PRODUKTIVNOSTJO?

Prvotno je produktivnost pomenila sposobnost proizvodnje. Pozneje pa se produktivnost ne smatra več za sposobnost ali moč, temveč za rezultat ali učinek ter pomeni odnos med proizvodom in faktorji proizvodnje. Ti faktorji so kapital, surovine, energija, človekovo delo in slično. Zato poznamo in govorimo o več vrstah produktivnosti. Če merimo produktivnost z vloženim kapitalom potem govorimo o produktivnosti kapitala, če pa jo merimo s porabljenimi surovinami ali energijo, govorimo o produktivnosti surovin ali energije. V najširšem pomenu je produktivnost merilo štednje sredstev. Ta je toliko večja, kolikor manjšo sredstva, uporabljena za dosego določenega produkta.

Najobičajnejši pomen produktivnosti je produktivnost človekovega dela. Kadar govorimo o produktivnosti brez posebne označbe, mislimo vedno na produktivnost dela. Pod produktivnostjo dela razumemo količino proizvodnje, ustvarjeno v enoti delovnega časa. Vsaka sprememba v delovnem procesu, ki skrajša delovni čas, pomeni porast produktivnosti. Zainteresirani smo predvsem na takem porastu produktivnosti, ki ima istočasno za posledico zmanjšanje proizvodnih stroškov. Naloga proučevanja produktivnosti dela je najti tisti

način dela, pri katerem je potrošnja človekove energije v produkcijskem delu najmanjša a produkcija največja. Danes se mnogo dela na tem. najti metodo, po kateri bi se dala produktivnost enega podjetja primerjati z drugim, toda uspeh je precej skromen, ker so činitelji, ki vplivajo na produktivnost dela mnogoštevilni in različni. Te činitelje v glavnem delimo na:

1. splošne
2. osebne
3. tehnično - organizacijske.

Splošni so na primer: družbena ureditev, klima, obseg nezaposlenosti, kreditna politika države itd.

Osebnosti so: fiziološki in psihični činitelji, to so: pravilni ljudski odnosi, dober tarifni pravilnik, politično - kulturni in strokovni nivo del. sile.

Tehnično organizacijski pa so:

1. Stanje osnovnih sredstev in tehnične opreme (stopnja mehanizacije) in njeno koriščenje,
2. Organizacija proizvodnje (danes najvažnejša, ker rabi razmeroma najmanj finančnih sredstev),
3. Velikost podjetja,
4. Surovine,
5. Pomožni in pogonski material in njegovo koriščenje,
6. Specializacija in standardizacija proizvodnje,
7. Kombinacija in kooperacija proizvodnje,
8. Sedež podjetja.

Vsi ti faktorji vplivajo posredno ali neposredno na produktivnost dela. Zato je analiza produktivnosti dela precej komplicirana, ter so vzroki za nizko produktivnost lahko zelo različni. Enako pa tudi mere in metode za dvig produktivnosti.

Poleg naštetih činiteljev vpliva na dvig produktivnosti tudi:

1. pravilno planiranje proizvodnje v odnosu na zmogljivost podjetja. Zato je treba poznati optimalno zmogljivost svojih obratov,
2. pravilno vodenje amortizacijske politike osnovnih sredstev. Stare iztrošene in zastarele strojne naprave je treba pravočasno obnoviti ali zamenjati. Vedeti je treba, kdaj je dosežena meja, kjer se še izplača vzdrževati in popravljati.

Visoko produktivnost dela v nekaterih industrijsko razvitih deželah se mora prav gotovo pripisati v glavnem močni mehanizaciji, visoki strokovnosti zaposlenih in odlični organizaciji dela. Statistika kaže, da je visoka produktivnost v kapitalističnih zemljah verjetno dosežena zaradi nastopanja periodičnih gospodarskih kriz, ki so delovale v smeri racionalizacije in porasta produktivnosti dela. Za produktivnost dela je namreč tudi trg važen činitelj. Ako trg omogoča podjetju, da rentabilno posluje na način kot je produciral do-

slej, potem podjetje nima gospodarske nujnosti, da pri sebi dviguje ekonomičnost in produktivnost. Nasprotno pa bo v slučaju, če mu trg ne daje več garancije za dosego potrebne rentabilnosti, že samo to dejstvo prisililo podjetje, da bo iskalo rentabilnost samo pri sebi v ekonomičnejšem in produktivnejšem delu in poslovanju. Seveda, če se podjetje zaveda svoje vloge in dolžnosti v družbenem gospodarstvu, bo tudi brez ekonomske nujnosti pristopilo k racionalnejšemu poslovanju. Produktivnost dela lahko proučujemo posamično, t. j. produktivnost enega delavca direktno za posamezni proizvod ali pa proučujemo produktivnost z ozirom na povprečni učinek bodisi enega delovnega mesta, bodisi vsega podjetja. Dalje lahko proučujemo nivo produktivnosti dela ali pa le njegovo gibanje in nas zanima len jena smer, t. j. porast ali padec produktivnosti. Če nas zanima nivo produktivnosti, potem moramo poznati normalno produktivnost dela, ki se doseže z normalnim napotkom delavca, pri čemer se mora upoštevati njegova sposobnost in spretnost, fizično in psihično zdravje, ter volja in zainteresiranost za delo. Merjenje produktivnosti dela se stvarno izvede z merjenjem dveh komponent, proizvodnje in uporabljenega dela. Če merimo proizvodnjo, vidimo, da je to relativno lahko pri plavžu, malce težje v žični valjarni, zelo težko pa v žičarni. Mi opazimo, da na istem delovnem mestu tone niso več enake tonam. Pomagati si moramo s preračunavanjem na enotne ali obračunske tone. Pa niti s tem ni v vseh primerih rešen ta problem. Možnost točnega merjenja sicer imamo, vendar bomo pri tem prišli na merjenje posamične produktivnosti, kar bi zahtevalo precejšnjo evidenčno službo. Pri merjenju dela pa moramo vedeti, da vpliva na nivo produktivnosti dela predvsem intenzivnost dela in dejanska potrošnja energije delavca, kar obujc n lahko meriti. Ugotovili pa smo, da nam norme s svojim gibanjem često dejansko kažejo tudi, v kateri smeri se giblje produktivnost dela. Seveda velja to samo, dokler je norma nespremenjena in se pravilno izvaja. Tako bi nam v slučaju, da se zadovoljimo z opazovanjem smeri gibanja produktivnosti dela, v mnogih slučajih lahko služilo zasledovanje norm.

V našem podjetju se je 1. VIII. 1956 ustanovil Biro za tehnično ekonomsko analizo z nalogo študija kapacitet naših postrojenj, evidenco nad izkoriščanjem teh kapacitet, izkoriščanjem delovnega časa, racionalno porabo surovin, goriva in energije, doseženo produktivnost dela, evidenca dejanskih zastojev, študij gibanja materiala, v podjetju, študij zastojev, študij notranjega transporta, študij normativa surovin, goriva in maziv ter produktivnosti dela. Z zbiranjem vseh podatkov mora dobiti točno sliko stanja kot je danes v podjetju in na osnovi teh ugotovitev predlagati ustrezne ukrepe za odstranitev nedostatkov v organizaciji proizvodnje. Biro je zaenkrat zbral vse

ustrezne podatke, iz katerih se da zasledovati gibanje produktivnosti dela v železarni ločeno po obratih in skupno za celotni kolektiv. Ta produktivnost je podana v odnosu na produkcijo surovega jekla, blagovne proizvodnje ter na ustvarjeno proizvodnjo v obratih. Istočasno se zasleduje stopnja izkoriščanja kapacitet ter porabo goriva v kalorijah in električne energije v kWh ter celotne energije v kalorijah na tono proizvoda. Zasleduje se gibanje norm v obratih v odnosu na produktivnost dela ter izdeluje predlog za uvedbo stimulatívnejših norm s tem, da se preide na norme za manjše grupe kot dosedaj. Ne vrši pa se še: zasledovanje porabe surovin za tono produkcije, študij izplena, študij izkoriščanja delovnega časa, študij zastojev in njih vzrokov ter študij gibanja materiala v podjetju.

V zvezi s povečanjem produktivnosti je potrebno:

1. Zboljšati evidenco:

Sedanje poročanje obratov često ni dovolj točno za izračun in zasledovanje produktivnosti. Če pa nimamo točne slike o dejanski produktivnosti, pa ne moremo učinkovito ukrepati. Zboljšati je treba evidenco nad

a) delovno silo, ločiti produktivno, vzdrževalno in pomožno osebje in njih izvršene efektivne ure.

b) proizvodnjo. Enkrat osvojen način poročanja proizvodnje se ne more sredi leta spreminjati. Vsaka izboljšava v točnosti poročanja je zaželena, vendar ta sprememba ne sme onemogočiti primerjave s prejšnjimi obdobji. Kjerkoli je možno in smiselno, je uvesti tudi mesečno poročanje proizvodnje v enotnih tonah.

2. Začeti s študijem zastojev, ker ta daje osnovo za potrebne ukrepe pri izboljšavi vzdrževanja ter rekonstrukcij in potrebnih investicij. Poleg tega vemo, da je še vedno celotno omrežje vode, pare, zraka in plinskih napeljav v železarni v slabem stanju in da imamo zaradi tega precejšnje izgube. Znižanje zastojev in brezhibno stanje navedenega omrežja v veliki meri vpliva na produktivnost.

3. Povečati stimulacijo z uvajanjem novih norm in prehodom od grupnih norm na individualnejše norme (manjše skupine, izmene), kjerkoli je to mogoče in ekonomsko. Potrebno je stalno spremljanje doseženih norm, ker nihanje teh norm velikokrat lahko opozori na nedostatke v proizvodnem procesu, katere se da odstraniti.

4. Zmanjšati asortiment proizvodnje. Jasno je, da bo produktivnost večja, če bomo producirali večjo količino istega asortimenta, ker odpade veliko delovnega časa zaradi sicer potrebne večje kontrole, menjave valjev, bolj kompliciranega vzdrževanja in odpreme.

5. Mehanizirati čimpreje notranji transport, kjer je le mogoče. Urediti razkladanje in nakladanje voz.

6. Boljše korišćenje odpadkov: žlindre, pločevine in slično.

Da si ustvarimo približno sliko, kakšna je produktivnost v našem podjetju, primerjajmo porabljene ure delavcev in nameščencev v železarnah v odnosu na tono surovega jekla.

Povprečje za Nemčijo v letu 1954 znaša 38^h/t ali 26,3 kg/h/moža.

Povprečje za Jugoslavijo v l. 1955 znaša 78^h/t ali 12,8 kg/h/moža.

Povprečje za Železarno Jesenice v letu 1955 znaša 64^h/t ali 15,6 kg/h/moža.

Primerjava Jesenic z Nemčijo ni pravilna, ker ima Železarna Jesenice v svojem sklopu: predelovalne obrate, elektrodni oddelek, kamnolom, apnenico, elektro centrale, katere Nemčija v sklopu železarn nima! Poleg tega je število naših vzdrževalcev za pol preveliko ker delajo naši vzdrževalci stvari, ki jih nemške železarne kupijo. Če upoštevamo vse to, nimamo več produktivnost h/t v letu 1955.

64 h/t temveč 54,8 h/t

Za leto 1956 znaša po istem računu produktivnost

54 h/t ali (18,5 kg) h/m

Razlika med Nemčijo leta 1954 in Železarno Jesenice leta 1956 je cca 30%. Če upoštevamo še našo slabo mehanizacijo, manjše agregate, slabšo organizacijo predvsem notranjega transporta, slabe surovine (ruda, premog), naša prolduktivnost v primeri z Nemčijo ni tako slaba.

Stimulacija za večjo produktivnost dela je ekonomska zainteresiranost kolektiva — to so premije in norme. Te morajo biti postavljene tako, da se jih splača prekoračevati. Ker znašajo v stroških naše proizvodnje plače samo 4%, materialni stroški pa 55%, je jasno, da je še bolj važno znižanje materialnih stroškov t. j. boljši izplen in štednja z materialom. Premije za ta prihranek morajo biti take, da bo tudi tu kolektiv močno zainteresiran. Računati samo na zavest, je tako pri povečanju produktivnosti dela kot pri znižanju materialnih stroškov premalo.

GASAR PETER
predsednik sveta
stan. skupnosti
ObLO Jesenice

POZITIVNI REZULTATI

družbenega upravljanja stanovanjskega sklada

Živimo v obdobju velikih družbenih sprememb, ko je družbeno upravljanje postala vsakdanja praksa nas vseh. Pri vsem tem je treba vedeti, da se je začelo delavsko samoupravljanje na poseben način in sicer tako, da smo akcijo pravzaprav začeli z predhodnimi političnimi pripravi. To pa ne velja za družbeno upravljanje stanovanjskega sklada, kajti le-to je silno hitro krenilo naprej, tako, da nismo uspeli napraviti vsega, kakor je bilo to v primeru z delavskim samoupravljanjem.

Uvodoma naj omenim uredbo, ki določa, da upravljajo stanovalci kot stanovanjski svet in stanovanjske skupnosti na podlagi pravic do stanovanjske hiše, ki so last splošno ljudskega premoženja, zadružna last in družbene organizacije in zemljiške parcele, na katerih te hiše stojijo. Pod stanovanjsko skupnost vključuje uredba tudi stanovanjske hiše z več stanovanji, ki so bile zgrajene na pridobivanju dohodkov z oddajanjem v najem, to so tako imenovane najemniška stanovanja. Uredba o upravljanju stanovanjskih hiš po uživalcih samih, preko svojih hišnih svetov, predstavlja daljnosežno spremembo o gospodarjenju stanovanjskih skladov.

Družbeno upravljanje stanovanjskih hiš občutno omejuje izvajanje osebne lastninske pravice, zato ni pravilno, če nekateri mislijo, da je z uredbo

o upravljanju stanovanjskih hiš že izvedena tako imenovana nacionalizacija. Na osnovi teh uredb je začela na Jesenicah s svojim delovanjem stanovanjska uprava, z delom pa so začeli tudi hišni sveti. V 260 stanovanjskih stavbah, ki so vključene v stanovanjsko skupnost, deluje 127 hišnih svetov s 650 člani. Zanimiv je tudi sam sestav članov hišnih svetov, saj v njih sodeluje kar 352 delavcev, ki predstavljajo pretežno večino, dalje 199 uslužbencev, 43 gospodinj, 45 upokojencev in 11 ostalih poklicev.

Hišni sveti so napravili v času svojega delovanja lep korak naprej, saj so veliko prispevali, da je vzdrževanje prostorov na potrebni in razmeroma dobri višini, svojo vlogo pa so pozitivno opravili tudi takrat, kadar stanovalec ni pokazal takoj imenovane „stanovanjske kulture“, to se pravi da svojega stanovanja ni vzdrževal v redu.

Hišni sveti so napravili veliko dela tudi pri samem vzdrževanju hiš, saj popravila na zgradbah zajemajo več kakor 65% celotno vključenih stanovanjskih hiš, v teh primerih pa gre predvsem za popravila streh, žlebov, kakor tudi notranjega in zunanjega pleska. Z namenom, da bi hišni sveti svoje delo v zvezi z vzdrževanjem stanovanjskih hiš kar najbolje opravili, smo se odločili tudi za posojila. Vse do današnjega dne je bilo pri narodni banki najetega posojila v te namene v višini 1 milijonov 622.000 dinarjev, doslej pa je narodna banka odobrila na podlagi vloženih prošenj posojilo hišnim svetom v višini 5.162.000 din, v celoti

Po osvoboditvi smo na Jesenicah zgradili veliko novih stanovanj. Stanovanjskim blokom na Plavžu se bodo pridružili novi. — (Foto: Torkar)

pa je bilo koriščenih 7,408.000 din. Številni hišr sveti so se krepko oprijeli svojega dela in pr tem tudi uporabili možnost najetega posojila, s pripombo, da ga tudi redno vračajo.

Zaradi slabega stanja nekaterih hiš, ki so bile vključene v stanovanjsko skupnost na Jesenicah, je uprava za stanovanjsko skupnost odločila, da izloči take hiše, to pa smo napravili v treh primerih. Hišni sveti so večkrat obravnavali visoke stroške vzdrževanja, kajti usluge, ki jih dajejo občinska podjetja, so neverjetno drage. Pri vsem tem je treba vedeti tudi to, da so ta občinska podjetja, tako maloštevilna, da vseh uslug niti ne zmorejo in če je temu tako, tedaj je razumljivo, da usluge tudi drago zaračunajo. Hišni sveti so polagali vso skrb in pozornost na izbiro obrtnikov in drugih uslužnostnih podjetij za opravila pri vzdrževanju stanovanjskih zgradb, pazili so na to, da so izbirali cenejšo in strokovno odgovarjajočo delavno silo, vsa doslej opravljena dela pa so bila tudi komisijsko oz. strokovno pregledana.

Posebno poglavje, ki ga je treba na tem mestu oceniti, je zavarovalnina stavb pred požarom. Zastopniki DOZ so ob podpisu zavarovalnih polic zahtevali polno zavarovanje, vendar to ni bilo v

celoti sprejemljivo in realno, če upoštevamo, da so nekatere hiše, ki pripadajo stanovanjski skupnosti, že stare.

Ob zaključku bi opozoril številne prosilce za dodelitev stanovanj, da je v ta namen ustanovljena posebna komisija. V letošnjem letu se je stanje sicer nekoliko izboljšalo, stanovalci, ki prihajajo na stanovanjski urad, pa bi morali vedeti, da je pomanjkanje stanovanj na Jesenicah posebno kritično spričo dejstva, da je bilo naše mesto med drugo svetovno vojno močno porušeno. Smatramo, da je pravilna rešitev tega programa, ko smo se odločili za takoimenovane prioritete liste pri razdelitvi stanovanj, zato bi prosilce stanovanj prosili, naj upoštevajo dejstvo, da se stanovanja delijo na podlagi že omenjenega prioritete seznama. Naša naloga je, da prosilcem stanovanj, ki jih ni malo, zagotovimo v bližnji ali daljni bodočnosti prepotrebna stanovanja, to nalogo pa bomo rešili le tako, če bomo v prihodnje gradili nova stanovanja. Pripominjamo, da so v gradnji novi stanovanjski bloki na Plavžu, upamo pa, da bo na ta način vsaj v doglednem času rešeno tako pereče stanovanjsko vprašanje.

Nekaj pripomb k članku

„O popisu in analitični oceni delovnih mest“

V 11. številki „Železarja“ je bil na strani 273 do 280 objavljen daljši članek z naslovom „O popisu in analitični oceni delovnih mest v Železarni Jesenice“ katerega je prispeval tov. Dante Jasnič, predsednik komisije za analitično oceno delovnih mest v istoimenskem podjetju. Vse je bilo prav in v redu, le s tistim odstavkom na st. 280, ki govori o skladiščniku, se ne morem v celoti strinjati s piscem članka.

V našem oddelku je običajno primanjkovalo delovne sile. To zadevo smo uredili tako, da sta oba delovodji v tem oddelku koristila dopust, kadar sta bila v službi na dopoldanski dnini, njihovo delo pa je opravljal v pocinkovalnici prvi pocinkovalec, v lužilnici pa prvi lužilec. medtem ko je sedanji skladiščnik v glavnem vodil samo evidenco o dninah delavcev, zaposlenih v zgoraj navedenih oddelkih. Takrat je bil tovariš, ki je opravljal to delo, pisarniška moč z razmeroma nizkim zaslužkom. Kmalu nato je bil prestavljen v delavski stalež, naziv njegovega delovnega mesta pa se glasi skladiščnik s tarifno postavko 58 dinarjev na uro. To tarifno postavko ima še danes. Nekaterim ljudem v našem obratu to ni bilo po volji, češ da je tarifna postavka za to delovno mesto previsoka, bivši obratovodja Javornika II, pa je pojasnil za-

devo tako, da je omenjeni skladiščnik hkrati v pomoč tudi v administrativni službi v obratni pisarni, v kolikor je to seveda potrebno.

Mnenja sem, da tovariš Jasnič nima prav, ko v svojem članku govori o skladiščniku kot žrtvi lastne sposobnosti. Bolje bi bilo, če bi avtor omenjenega članka napisal, da je žrtev lastnih sposobnosti postala oseba, ki je zamenjavala delovodjo v času njegove daljše odsotnosti in ob raznih drugih prilikah. V takih primerih je ta oseba, o kateri mimogrede govori tudi tov. Jasnič, opravljala le delovno mesto s svojo tarifno postavko 53 dinarjev na uro, medtem ko je tarifna postavka delovodje v tem oddelku 64 din na uro. Odgovor na to vprašanje je torej jasen. Žrtev lastne sposobnosti ni in ne more biti skladiščnik, ki je vpisoval le dnine zaposlenih delavcev, temveč oseba ki je dejansko nadomestovala delovodjo v pocinkovalnici z nižjo tarifno postavko. Oseba, ki je zamenjavala delovodjo na dnini, je zaposlena v naši tovarni več kot 20 let, skupina iste dnine pa je bila pred leti med prvimi brigadami na Javorniku. Toliko v pojasnilo k članku tovariša Jasniča „O popisu in analitični oceni delovnih mest v Železarni Jesenice“.

Kodrič Milan

. . . in še pojasnilo tov. Jasniča

Tov. Kodrič je v svojem pojasnilu k mojemu članku pravilno ugotovil, da sem o zadevi „skladiščnika“ mislil na oddelek pocinkovalnice na Javorniku. Iz ugotovitev tov. Kodriča lahko razberemo, da odsotnega delovodjo navadno zamenjuje 1. pocinkovalec in 1. lužilec, dočim je skladiščnik vodil le administrativne posle. K tej ugotovitvi tov. Kodriča dodajam sledeče:

1. pocinkovalec in 1. lužilec sta v odsotnosti delovodje ostala na svojem delovnem mestu in nista bila oproščena dela na lastnem delovnem mestu, torej sta opravljala isto delo kakor takrat, ko je delovodja v službi. Nerešeni so torej ostali samo administrativni posli in te opravlja skladiščnik. Če bi ta ugotovitev držala tudi takrat, ko je bil delovodja v zimski sezoni odsoten po več mesecev, lahko trdim, da v tem oddelku ni potreben delovodja, ampak njegovo delo lahko opravlja administrativna moč, ker strokovno stran proizvodnje rešuje 1. pocinkovalec in 1. lužilec. Mislim, da je vloga delovodje — in to še posebno velja v takem oddelku kot je pocinkovalnica — ne v vodenju administrativnih poslov, ampak da orga-

nizira proizvodnjo, ter da skrbi za napredek proizvodnje in to količinsko, kvalitetno in ekonomsko.

Pri tem, kar sem napisal o skladiščniku, ostajam še vedno tako kot sem napisal, ker to, kar sem navedel, so izjave obratovodstva. Še danes postavlja obratovodstvo, da ob uvedbi nove dnine, bo ostal skladiščnik tam, kjer je: prvič, ker skladiščnik to želi in drugič, ker delo, ki ga opravlja skladiščnik: sestavljanje proizvodnih poročil oddelka, tehničnih poročil oddelka, izračun norm itd. zahteva tehnično administrativno sposobnost, dočim za delovodjo lahko postane nekdo, čeprav teh sposobnosti nima.

Zakaj Železarna Jesenice organizira delovodske šole, srednjetehnično šolo? Ali ni ta šola namenjena prav delovodjem? Lahko trdim da!

Mislim, da bi morali v Javorniku II, ko vedo, da bodo z dograditvijo nove pocinkovalnice, uvedli še tretjo dnino, omogočiti osebi, ki je predvidena za novega dninskega delovodjo, da bi k do sedanjosti strokovnosti pocinkovalca pridobil še tiste nujne tehnične - administrativne sposobnosti, ki jih napredna proizvodnja zahteva od delovodje.

Glede „žrtev“, ki jo doprinaša 1. pocinkovalec, trdim sledeče: Ko je delovodjo nameščal skladiščnik in to običajno na dopoldanski dnini, je 1. pocinkovalec ostal na svojem delovnem mestu 1. pocinkovalca in zato imel tarifno postavko 53 dinarjev na uro; ko pa je delovodjo nadomeščal 1. pocinkovalec in bil pri tem oproščen dela na lastnem delovnem mestu, je dobival tarifno postavko 64 dinarjev na uro, torej, plača po delu v skladu s tarifnim pravilnikom. Kje je potem tu žrtev 1. pocinkovalca? Če pa misli tov. Kodrič na žrtev 1. pocinkovalca s tem, da ni vedno nadomeščal delovodjo, mislim da ni nikjer zapisano, da mora delovodjo nadomeščati 1. pocinkovalec, ampak, da to odreja obratovodstvo.

Ko pišem teh par vrstic, ne odgovarjam tovarišu Kodriču na njegova pojasnila k mojemu članku, ker o tem sva že s tov. Kodričem, skupno z ostalimi prizadetimi na Javorniku II objasnila najina stališča. Pišem zato, da bi tudi o ostalih vprašanih, ki se nanašajo tudi na druge obrate, pričela v „Železarju“ polemika o teh vprašanih — zato, da bi izkušnje posameznega oddelka prenašali potom „Železarja“ tudi na druge oddelke. „Železar“, glasilo našega kolektiva, naj bi postal sredstvo, kjer bi lahko člani kolektiva izmenjevali misli o perečih vprašanih, ki zanimajo celotni kolektiv.

Tovariši pogumno na delo!

Tone Čufar - naš delavski pisatelj

Vajenec in pesnik

Ko se je, še ne petnajstletni mladenič, vrnil na Jesenice, se je Tone Čufar preživljal z raznimi priložnostnimi deli, dokler starši niso sklenili, da bi se fant kaj izučil. Dali so ga v uk k mizarskemu mojstru Andreju Čufarju. Njegovo razmerje med mojstrom in njim je v petnajstletnem mizarskem vajencu Tonetu Čufarju osvetlilo razmerje med njemu enakimi in med delodajalcem. Že pred leti je v svojem prispevku k biografiji Toneta Čufarja, objavljenem v Socialistični misli, objavil Milan Koblar prepis učne pogodbe, ki je zelo zanimiva zaradi pogojev, ki jih je mojster Andrej Čufar stavil vajencu in njegovemu očetu in ki nam ponazarja, kakšno razmerje je vladalo takrat med delodajalcem-obrtnikom in delojemalcem-vajencem, oziroma, med delodajalcem in vajencevim očetom ali skrbnikom. Zato jo navajamo v celoti:

1. Učna doba bo trajala tri leta in sicer od 16. XI. 1920 do 16. XI. 1923.

2. Sprejemnico in oprostilnico pri obrtni zadrugi, takso za pomočniško izkušnjo, prispevke za bolniško blagajno in stroške obrtne nadaljevalne šole **plača oče**. (Podčrtal p.)

3. Stanovanje, obleko, obuvalo, kakor snazhenje perila preskrbi za vso učno dobo oče. Hrano za prvo polovico učne dobe, to je od 16. XI. 1920 do 16. V. 1922.

Ako bi bil učenec med učno dobo več kakor en mesec holan, mora zamujeni čas po preteku učne dobe nadaljevati.

Ako bi vajenec brez povoda zapustil uk in ako bi povzročil kaj tako nepoštenega, da bi ga moral pred potečen o učno dobo odpustiti, se zaveže oče plačati učnemu gospodarju odškodnino v znesku din 500.—

K tej izkoriščevalski pogodbi ni treba komentarja. Prislusnimo raje mizarskemu vajencu-pesniku, ki so ga „prisilili, da se je šel učiti mizarstva“, kakor pravi leta 1935 Tone Čufar v Razgovoru s Ferdinom Delakom, objavljenem v „Našem valu“, Tone Čufar je imel druge cilje, ki pa so bili njegovemu okolju nerazumljivi in morda celo smešni. Ko je v vajenski dobi pesnil, so se njegovim pesmim posmehovali. Nerazumevanje in posmeh okolice ga je žgal, in samo, kadar je zbežal svojemu okolju na samotno podstrešje, se je mogel umakniti tegobam dneva in smel nočem zaupati svoj obup, „vso težko, krvavečo bol, ki je nihče prav ne doume“, kakor pravi v pesmi „Ranjeno srce“, napisani v tej dobi. V temo je zaklepal trpka spravevanja in svoj strah pred prihodnjim dnem, ki mu bo potekel v delavnici brez sonca

ob kletvah pomočnikov, psovkah mojstra, med kvantami, ki so na moč ogabne, in ob očitkih, ki srce mi žgo.

Iz pesmi „Ranjeno srce“ zvemo ne samo za posmeh, ki ga je moral doživljati zaradi svojega hrepenenja po ustvarjanju lepote, še več, zvemo celo, da so ga zaradi tega pomočniki in mojster mučili z najtežjimi deli, dasi je bil najmlajši in najšibkejši med vsemi. Verjetno so mu hoteli s tem izbiti „neumnost“, da bi pisal pesmi. Kje pa ste že kdaj slišali, ljudje božji, da bi mizar pisal pesmi ali da bi bil kdaj kakšen človek, ki živi na Jesenicah, pesnik? Pesniki so samo v Ljubljani, samo v mestih, samo neskončno učeni ljudje, ki so se modrosti pesnjenja naučili v šolah. Taki odnosi pomočnikov in mojstra so mu zastrupili mladost tako zelo, da je celo zapisal, da sovraži

Eden od posnetkov Toneta Čufarja

svet, ki mu „življenje uničuje, ga zastruplja, zagrenjuje“.

Kaj je reševalo Čufarja, da se je mogel duševno dvigniti iz okolja, v katerem je živel, in na koncu te zagrenjene mladostne pesmi zapeti z optimizmom, ki ga tudi kasneje v trenutkih teme in obupa ni zapustil? Reševale so ga knjige in prvi pesniški poizkusi. Sam pravi v že omenjenem razgovoru s Ferdinom Delakom: „V vajenski dobi sem vse noči presedel pri knjigah in pri — poizkusih.“ In prav to ga je v tej dobi dvigalo iz obupa.

Pesniški poizkusi, prvo prebujeno notranje drhtenje, ki prisili človeka do pesniške izpovedi, so paralizirali nerazumevanje okolice, čeprav se je beseda še izmikala, ni še privrela tista, ki jo je hotelo srce. V napisanem se še ni izoblikovala lepota, ki jo limenujemo umetnina. S trdim delom, branjem, nenehnim izobraževanjem in s kleno voljo je odpadla okornost z besed in besede so se začele po notranji zakonitosti

kristalizirati v pesem. Kdor se ukvarja z besedno umetnostjo sam, ve, koliko ponesrečenih poizkusov, koliko trdega dela in vztrajnosti je potrebno, da človek končno prelije svoje notranje občutje v obliko, ki ga zadovolji in ga sprosti boleče notranje napetosti. In le tak človek ve, kakšno srečo pomeni ta sprostitev. Srečen je kakor mati, ko popuste porodne bolečine in se nasmehne novo rejenemu bitju. Ta primera z materjo ni pretirana, kajti vsaka besedna umetnina nastaja prav tako kakor proces materinstva. Doživetje oplodi pesnikovo notranjost in jo razgiba. Tega oplajajočega doživetja se pesnik mnogokrat niti ne zaveda. Šele ko se začne v njem razraščati in ga težiti, se ga oklene z vso ljubeznijo in doživetje se razvije v zamisel. Težecemu doživetju posveča pesnik vedno več pozornosti, začenja se ga lotevati ustvarjalni nemir, ki se polagoma spreminja v pravo fizično bolečino in se sprosti šele takrat, ko je umetnina ustvarjena. In prav ta radostna sproščenost nad ustvarjenim delom je reševala Čufarja obupa in mu dajala tisto moč, da je vztrajal, se izpopolnjeval in rasel. Zato se njegova temna mladostna pesem „Ranjeno srce“ prelije v svetel optimizem. Čeprav se ga loteva obup, ne klone. V njem je volja, da premaga vse tegobe, kletve, udarce, se prebije skozi leta trpljenja in si uteši želje po lepoti.

Tako je čutil Tone Čufar — mizarski vajenec in pesnik — začetnik. Poln zaupanja v svojo ustvarjalno moč in vase je kljub nerazumevajočemu okolju vztrajal in postajal oblikovalec tiste lepote, ki je rastle iz delavskega življenja in ki je bila slovenski umetnosti do takrat več ali manj tuja.

9. novembra 1924 je Tone Čufar opravil pomočniški izpit. Potem pa je šel na dveletno mizarsko šolo v Ljubljano pod pretezo, da bi se temeljiteje izuril in strokovno usposobil za mizarski poklic. V resnici pa ga je vabilo le gledališče in zanj si je pritrigoval denar, namenjen za kruh, knjige in šolske potrebščine. Ta mladi fant je nosil v sebi vse polno idej, ki bi jih rad uresničil. Poleg pesmi in krajših sestavkov, ki jih je takrat pisal, je imel v mislih kopico načrtov za drame, novele in romane.

V času, ko je obiskoval v Ljubljani mizarsko obrtno šolo, je objavil svoje prve stvari v „Kladivarju“. Napisal pa je tudi prvo dramo. „Za predal,“ kakor je rekel deset let kasneje znanemu režiserju Ferdu Delaku. Kakšna je bila ta drama in kakšno tematiko in problematiko je obravnavala, ne vemo.

(Dalje prihodnjič)

Otvoritveni govor
pokrovitelja razstave,
direktorja Železarne
tov. Milana Kristana

Uspela razstava foto-kluba Jesenice

Foto: Torkar

Za 10-letnico obstoja Ljudske tehnike je organiziral Foto klub Jesenice v počastitev Dneva republike v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah foto razstavo, ki je bila odprta od 29. XI. do 9. XII. 1956. Razstava je po svoji stalnosti že tradicionalnega pomena. Letos je bila toliko večjega pomena, ker so razstavljali tudi pionirji. Med 17 avtorji, člani Foto kluba Jesenice, ki so razstavljali svoja dela, je bilo 7 pionirjev, katerih razstavljena dela so dokazala, da so že dozoreli za sodelovanje na tovrstnih foto razstavah. Starejši člani so razstavljali po 4, pionirji po 3, starejši tečajniki pa po dvojce del. Razstavna dela je predhodno pregledala in ocenila žirija, ki so jo sestavljali Maks Gliha, Mirko Grešak in Marjan Pfejfer — vsi iz Ljubljane. Dela pionirjev pa je pregledala in ocenila domača žirija, ki so jo sestavljali Jaka Čop, Miloš Magolič in France Torkar. Poleg razstavljavcev ima veliko zaslugo za uspešno razstavo aranžer tov. Miloš Magolič. Otvoritvi razstave, ki je bila na predvečer Dneva republike, so prisostvovali poleg številnih članov kluba tudi pokrovitelj foto razstave, glavni direktor Železarne Jesenice **Milan Kristan** ter zastopniki Foto zveze Slovenije, Ljudske tehnike in Foto kluba Kranj, Foto kluba Radovljica, kakor tudi zastopniki jeseniških organizacij. Predsednik Foto kluba Jesenice **France Gorjanc** je pozdravil številne navzoče, posebno pa goste, nakar je pokrovitelj Milan Kristan poudaril važnost delovanja foto kluba in organiziranje njegovih tradicionalnih razstav, ki so iz leta v leto kvalitetnejše, poudaril važnost sodelovanja mladine, važnost razstavnih komadov mladine, ki so rezultat vzgojnega dela kluba z mladinci. Pred

otvoritvijo razstave po pokrovitelju Milanu Kristanu je predsednik jeseniškega foto kluba France Gorjanc izročil odlikovanja in diplome najboljšim avtorjem razstavljenih del. Slavko Smolej je prejel za I. mesto zlato, Jaka Čop za II. mesto srebrno in France Torkar za III. mesto bronasto medaljo. Od pionirjev so dosegli prva tri mesta Igor Smolej, Edi Mikelj in Anton Ravnikar, ki so prejeli diplome in nagrade. Po ogledu so se navzoči, predvsem pa strokovnjaki, pozitivno izražali o razstavi in podali v kritiki vse priznanje jeseniškemu foto klubu. Po izjavi kritikov spada letošnja razstava med najboljše. 45 razstavljenih del članov jeseniškega foto kluba je dovolj nazorno govorilo o kvalitetni ravni jeseniškim foto amaterjev. Vsakoletna razstava v počastitev praznika ustanovitve nove Jugoslavije ter druge razstave, ki jih organizira Foto klub Jesenice, ponovno kličejo po nujnosti stalnega razstavnega prostora, ki ga Jesenice nimajo, toda nujno potrebujejo. Idealizem jeseniških foto amaterjev, ki brez subvencij skrbijo za lastno strokovno izpopolnjevanje, predvsem pa za strokovno izobrazbo na črno-belem polju jeseniških pionirjev, ki organizirajo vsakoletne razstave na Jesenicah in se udeležujejo z velikimi uspehi tudi mednarodnih razstav, zasluži več priznanja. Dejavnost Foto kluba Jesenice zasluži ureditev stalnega razstavnega prostora, v kolikor na gradnjo Jesenicam potrebnega razstavnega paviljona zaenkrat ni misliti. Pot, po kateri hodi Foto klub Jesenice, mora pripeljati v doglednem času do stalnega razstavnega prostora, ki bo v čast Jesenicam in v priznanje jeseniškim foto amaterjem.

Uloga Polde

Kratka zgodovina NOB na Gorenjskem

(Nadaljevanje)

PRVA ODPRTA PARTIZANSKA BITKA V SLOVENIJI

Številne sabotažne akcije in napadi na posamezne okupatorjeve vojake in gestapovce konec julija 1941 so vznemirile Nemce in jih prisilile, da so prenehali z množičnim izseljevanjem z Gorenjske. Morda bi ne prenehali, da niso morali policijske sile, namenjene za preseljevanje, angažirati za „vzpostavitev reda v okupiranih predelih Koroške in Kranjske“, kakor poročajo ohranjeni nemški dokumenti iz tega časa o zanje nepredvideno novonastalem položaju na Gorenjskem. Na zahtevo komandanta nemškega orožništva na Gorenjskem, polkovnika Handla, od dne 4. julija 1941, v kateri je zahteval, da nemške sile pregledajo alpsko področje, kamor so se „zatekli jeseniški komunisti“, so Nemci, prisiljeni ustaviti preseljevanje, skrbneje proučili in se pripravili na prvo „očiščevalno akcijo“ proti gorenjskim partizanom zelo temeljito, kar se da slutiti iz ohranjenega italijanskega dokumenta (govorečega o političnem in vojaškem položaju v „nemški“ Sloveniji), ki pravi, da so bila „zaradi komunističnih uporov na zasedenem ozemlju povsod ojačena obmejna mesta in posadke.“ „Komunistično gibanje,“ pravi omenjeni dokument, „je v nemški Sloveniji zavzelo vznemirjajoč obseg; postalo je potrebno, da pošljejo iz Nemčije za ojačenje nadaljnje vojaške in policijske čete... Na Bled je prišlo okrog 1000 gestapovskih vojakov. V Skofjo Loko je prišla četa planincev, ki je bila nujno pozvana zaradi znanih dogodkov. V Staro Fužino je prišlo 200 mož SS pod častniškim poveljstvom. V Begunje je prišlo 7. avgusta okrog 200 nemških vojakov. **Na Jesenicah so ustanovili vojaško sodišče.** Carinski oddelek na Sv. Katarini šteje 20 mož. V negotovljenem kraju, približno 3 km od tod, so sedaj razmeščeni vojaški oddelki z orožniki in policijo v neznanem številu itd.“ Iz tega dokumenta je razvidno, da so Nemci že konec julija okrepili svoje stalne policijske sile na Gorenjskem še z vojaškimi in esesovskimi edinicami iz Rajha. Z represalijami nad prebivalstvom in s prvim vojaškim zamahom so hoteli preprečiti razvoj partizanstva na Gorenjskem. Kot začetno akcijo proti gorenjskim partizanom so si izbrali Možakljo, kjer je bilo po njihovem predvidevanju največ partizanov.

Ponoči od 31. julija na 1. avgust 1941, istočasno, ko je del Cankarjeve čete izvršil akcijo na cestni most v Mostah pri Zirov-

nici in z njo napovedal boj okupatorju v jeseniški dolini, se je pripravljala četa nemške policije (nemški policijski bataljon 181) na svojo akcijo na Možaklji. Že v prvih jutranjih urah je zapustila Jesenice. Le naključje je bilo, da se Nemci niso srečali že tedaj z celom Cankarjeve čete, ki je izvršila akcijo v Mostah pri Zirovnici. Partizani so se namreč po opravljeni akciji vračali po drugi poti v taborišče.

Del čete, ki je ostal 31. julija 1941 v taborišču, se napada ni nadejal. Nemce je opazil šele partizanski stražar tik pod taboriščem na Obranci. Tudi Nemci partizanov niso takoj opazili in stražar je imel še čas, da je obvestil vod, ki ga je Gregorčič zaupal Tončku Talarju. Tako je Tonček Talar še utegnil pripraviti četo na obrambo. Ko so Nemci zagledali partizane in jih napadli, so bili sprejeti z ognjem. Vod pa nemške premoči ni vzdržal in se je moral umakniti. Ob tem prvem spopadu sta padla partizana Ferdo Koren in Viktor Arzenšek.

Vod, ki se je vračal pod vodstvom Jožeta Gregorčiča iz akcije, je pravkar počival v bližini Obrance, ko so padli prvi strelj. Gregorčič, ki je bil najbolj izkušen, je hitro uganil, da so Nemci napadli Talarjev vod v taborišču, ocenil naglo položaj in se odločil za nagel napad na Nemce. Partizani so v streljih preleteli Maroltov vrt in kmalu zagledali Nemce ter jih napadli. Nemci se partizanskega napada s te strani niso nadejali in so bili iznenadeni. Iznenadenje je vneslo zmežlo v njihove vrste in jih prisililo k umiku. Po partizanskih izjavah so imeli Nemci dva mrtva in enega ranjenega. Nemško poročilo o tej bitki ni ohranjeno.

Se isti dan po prvi bitki se je Cankarjeva četa pod vodstvom Jožeta Gregorčiča premaknila na Jelovico.

Istega dne, ko je bila bitka na Možaklji, so Nemci ustrelili prve talce na Gorenjskem. Njihovo ustrelitev so 2. avgusta 1941 Nemci oznanili s posebnim lepakom. Ustreljeni so bili dvaintridesletni Ignacij Hren in dvajsetletni Leopold Dremelj iz Kamnika, dvajsetletni Mirko Eksler iz Kamne gorice in sedemindvajsetletni Alojz Glavič iz Mengša.

SABOTAŽNE AKCIJE

Ojačenja, ki so jih Nemci dobili konec julija in prve dni avgusta 1941, niso preprečila drobnih partizanskih akcij. Tako so 2. avgusta 1941 napadli partizani Kamniške čete nemški avto blizu Mengša. Naslednji dan, 3. avgusta 1941, je grupa mladih

komunistov z Dobrave pri Kropi pod vodstvom dveh partizanov Jeloviške čete napravila prehranjevalno akcijo in izpraznila skladišče delavske kuhinje v Globokem pri Radovljici, kjer so Nemci obnavljali predor, ki ga je na svojem umiku porušila bivša jugoslovanska vojska. Isto noč, kakor pravi v svojem poročilu z dne 19. avgusta 1941 nemški komandant radovljiškega okrožja, poročnik Daseböck, so partizani napravili preskrbovalno akcijo v neki vili pri Begunjah. Daseböck govori tudi o sabotažni akciji 4. avgusta 1941 ponoči, ko so partizani ali somišljeniki partizanov prerezali na več mestih telefonski vod med Hrušico in Jesenicami. Ta akcija se je ohranila samo v Daseböckovem poročilu, kdo jo je izvršil, pa zgodovinska sekcija Mestnega odbora Zveze borcev Jesenice še danes ne ve. Zelo verjetno pa so jo izvršili železničarji — člani Osvobodilne fronte ali pa delavci, ki so obnavljali Karavanski predor in med katerimi je bila Osvobodilna fronta zelo močna.

O akciji na tlačni vod Zasipske elektrarne, ki ga je miniral Janez Ambrožič (padel

leta 1942 na Jelovici), sta ohranjena parti-zanski in nemški pisani dokument. O njej poroča Slovenski poročevalec (št. 12, 16. avgusta 1941) in Daseböckovo poročilo z dne 19. avgusta 1941. Slednje pove, da je zaradi razstrelitve vodovodne cevi, elektrarna v Zasipu nehala delovati. Istega dne so Stane Kersnik, Franc Konobelj-Slovenko, Janez Žvan in Andrej Prešeren minirali električni daljnovod nad Blejsko Dobravo. Ta akcija je dokumentirana s fotografijo, ki jo je tiste dni posnel Slavko Smolej. To pa še ni konec sabotažnih akcij v prvih dneh avgusta 1941. Daseböckovo poročilo z dne 19. avgusta omenja miniranje železniskega mostu pri Kranjski gori. Ta akcija je žal imela le neznamenit učinek. Kdo jo je izvedel, ne vemo. O njej razen omenjenega nemškega poročila ni ohranjen noben drug dokument. Daseböck pravi le, da je akcija imela neznamenit učinek in da je železniški promet nemoteno potekal, ker na tem mostu položeni razstrelilni naboj ni eksplodiral.

KULTURA IN PROSVETA

Dva dni med trboveljskimi Svobodaši

Medsebojno sodelovanje članov DPD „Svobode“ iz Javornika in DPD „Svobode“ Trbovlje II, je postalo skoraj tradicionalno. Člani javorniške „Svobode“ so obiskali Trbovlje že tretje leto v zaporedju in sicer vedno ob Dnevu republike, ko tamkajšnje društvo „Svoboda“ slavi hkrati tudi obletnico svojega obstoja.

Letošnje vabilo trboveljskih tovarišev so Svobodaši iz Javornika sprejeli z veseljem še posebno zato, ker so bili vabljeni tudi k slavnostni otvoritvi novega delavskega doma.

Resnici na ljubo povedano in priznati je treba, da so bili Svobodaši iz Javornika kljub že omenjenemu veselju tudi nekoliko zaskrbljeni, saj so bili brez cvenka v žepu. Iz nemajhne zadrege so jih tokrat rešili njihovi trboveljski tovariši, tako, da je Železarna Jesenice le oskrbela prevoz članstva v Trbovlje.

Takoj v začetku je treba povedati, da so imeli Javorničani tudi nekoliko smole (okvara avtobusa na trojanskem klancu). Kljub zakasnelemu prihodu v Trbovlje pa je bilo razpoloženje prijetno. Omenimo naj lep kulturni program, ki sta ga organizirali obe „Svobodi“ v počastitev 13. obletnice ustanovitve nove Jugoslavije. Presenetljiv uspeh

je dosegla mladinska godba na pihala tamkajšnje „Svobode“, ki obstoja komaj 2 leti, vendar je kljub svojemu kratkemu delovanju in obstoju že prekašala godbo na pihala iz Javornika in se lahko meri z številnimi godbami v naši ožji domovini.

Program slavnostne akademije v počastitev Dneva republike so izpopolnili še pevci iz Javornika, ki so bili tople pozdravljeni od občinstva, ter domači mešani pevski zbor, ki je med drugim izvajal tudi IX Rukovet od Stevana Mokranjca. Slavnostni program so zaključili člani igralske družine „Svobode“ Javornik, ki so v režiji tov. Kavalarja Cirila uprizorili delo Ivana Cankarja „Hlapec Jernej in njegova pravica“.

Programu je sledil družabni večer, ki je trajal vse do naslednjega dne. Javorniški Svobodaši so izkoristili priliko, da navežejo tesnejše stike s člani trboveljske „Svobode“, to je s pevci, godbeniki, kakor tudi s tovariši, ki se izkažejo ob vsakem novem srečanju kot dobri organizatorji. V dneh bivanja v Trbovljah so člani obeh „Svobod“ izmenjali misli o svojem delu pri izvenšolskem izobraževanju, pri delu dramskih družin in glasbenih sekcij, hkrati pa so se dogovorili za gostovanje odsekov trboveljske „Svobode“ na Javorniku.

Fizkultura in šport

Hokejska tekma
HK JESENICE :
HK LANDSBERG

Naš razgovor s trenerjem jeseniških hokejistov

Foto: Torkar

Poznana je volja in borbenost mladih jeseniških hokejistov, ki jim je lansko leto za las ušla osvojitve državnega prvenstva. Kot v vsakem športu je tudi v hokeju potrebna taktika v igri. Tega so se zavedali tudi jeseniški hokejisti. Odločili so se, da povabijo na Jesenice dobrega trenerja, ki jim bo pomagal, saj so se zavedali, da brez sistematičnega treninga ne bodo dosegli vidnejših uspehov. Povabili so češkega trenerja g. Zdeneka Blaha, ki je prispel na Jesenice pričetkom decembra.

Trener g. Zdenek Blaha je sin Srbkinje iz Zemun, oče pa je Čeh. Doma je iz Bratislave. V Jugoslavijo je prišel, ker zna srbski jezik in ker je želel obiskati domovino svoje matere. Po poklicu je uradnik in je dokončal trgovsko akademijo, poleg te pa je obiskoval tudi akademijo za telesno vzgojo, absolviral visoko šolo za trenerje s specializacijo za hokej na ledu. Drsat je začel kot otrok. Že s 16 letom je nastopal v prvenstvenih tekmah Zvezne lige ČSR. Pozneje je nastopal le v moštvu državne reprezentance. Zadnjo tekmo v reprezentanci je igral leta 1950. Kot šport številka 2 mu je košarka, za katero je priznan igralec in trener.

G. Blaha je zelo prijazen, vendar o sebi ne govori rad. V razgovoru z našim sodelavcem je izrazil zadovoljstvo, da bo lahko pomagal jeseniškim hokejistom do višje stopnje. Igralce jeseniškega hokej kluba je že dobro spoznal in pravi, da je med njimi nekaj prav dobrih. Predvsem navdušen pa je nad pionirji. O jeseniških igralcih pravi, da so disciplinirani, da imajo veliko voljo in da je zadovoljen z njimi. Zdi se mu pa, da so fizično nekoliko šibki, kar je po njegovem mnenju posledica druge svetovne vojne. Upanje ima, da bo do

državnega prvenstva uspel s treningom v toliko, da bo jeseniško moštvo resen kandidat za dosego državnega prvenstva. Trenutno prestajajo po njegovem mnenju jeseniški hokeisti krizo med starim in novim načinom igranja. Delno jih ovira tudi težko delo v železarni, vendar je gospod Blaha z veseljem dodal, da je imel priliko ugotoviti vsestransko pomoč, ki se nudi jeseniškim hokejistom tako s strani društva kot tudi s strani Železarne Jesenice. Pri tem je mimogrede dodal, da si je že ogledal jeseniško železarno, spoznal težko delo železarjev in ugotovil izreden delovni polet, ki ga je opazil v podjetju. Poleg železarne si je ogledal tudi lepote Gorenjske, kakor Planico, Bled in druge kraje in je navdušen nad Jugoslavijo. O drsališču se je izjavil, da je odlično, da so nanj Jeseničani lahko ponosni, pripomnil pa je, da mu v veliki meri škodujejo prah, saje in razni plini, ki prihajajo iz Železarne.

Prvi uspehi naših hokejistov

Ob lanskoletnem državnem hokejskem prvenstvu, ki je bilo na Jesenicah, je nek športni komentator napisal: „Hokej, to je šport št. 1 na Jesenicah“. In res je tako. Hokej je športna igra, ki je v razmeroma kratkem času razgibala domala vse Jeseničane, prav posebno pa našo mladino.

PRILOGA ŽELEZARJA

LETO 1.

DECEMBER 1956

ŠTEV. 1.

Uredništvo „Železarja“ se je odločilo za izdajo Priloge, ki naj bi izhajala po potrebi. V tej prilogi nameravamo objavljati važnejše pravilnike, gradivo, ki ga obravnavajo organi delavskega in družbenega upravljanja na svojih sejah oziroma zasedanjih, ki pa zaradi svoje obsežnosti ne more biti objavljeno v rednih številkah našega glasila.

SKLEPI

VII. ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE JESENICE

1. Sprejme se poročilo glavnega direktorja o nadurnem delu v obdobju od 1.—30. 9. 1956.

2. Sprejme se „Pravilnik o izvajanju odredbe o pogojih, ob katerih se plače za nadurno delo, delo ob dnevih tedenskega počitka in ob državnih praznikih priznajo v lastno ceno.“

3. Sprejme se poročilo glavnega direktorja o službenih potovanjih v tujino od 1. 1. do 30. 9. 1956.

4. Sprejme se „Pravilnik o priznavanju in izplačevanju potnih in selitvenih stroškov, terenskih dodatkov in povračila za ločeno življenje“.

5. Spremeni se čl. 51, 52 in 53 Tarifnega pravilnika Železarne Jesenice.

6. Sprejme se poročilo glavnega direktorja o zasedanju UO Združenja Jug. železarn v mesecu oktobru 1956 v Varešu.

7. Sprejme se pravilnik o izplačevanju dela viška plač nad tarifnim pravilnikom delavcem in uslužbencem, ki niso v premiji ali normi na osnovi ocenitve njihovega efekta dela, ki ga je odobril in

pregledal Upravni odbor na svoji seji dne 27. 11. 1956 z veljavnostjo od 1. 9. dalje.

8. Sprejme se predlog tov. Labure, da se skliče posebno zasedanje CDS, ki bo razpravljalo o problematiki nagrajevanja delavcev in uslužbencev Železarne Jesenice.

9. Predlog komisije za plače, za izplačilo dodatka uslužbencem in delavcem MIŠ v višini 212.712 dinarjev iz dela dobička za izplačilo plač nad tarifnim pravilnikom od 1. 9. dalje se sprejme. Znesek se nakaže MIŠ, ki ga razdeli na osnovi svojega pravilnika o nagrajevanju.

10. Sprejme se poročilo o produktivnosti dela.

11. Sklene se, da naj se delo na popisu delovnih mest ŽJ nadaljuje.

12. Tarifna komisija naj skupno s finančno komisijo prouči in izdela predlog, po katerem naj bi se prometnemu oddelku upošteval in izplačal akordni faktor.

Na temelju točke b) člena 38 Tarifnega pravilnika ŽJ sprejema Delavski svet Železarne Jesenice

PRAVILNIK

o izplačevanju dela viška plač nad Tarifnim pravilnikom delavcem in uslužbencem, ki niso v premiji ali normi, na osnovi ocenitve njihovega efekta dela.

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Za delavce in uslužbence, zaposlene na delovnih mestih, ki niso v premiji ali normi, se s tem Pravilnikom uvaja sistem nagrajevanja na osnovi ocenitve njihovega efekta dela.

Člen 2

Praviloma se dodatek prizna na onih delovnih mestih, kjer se delovni učinek ne da meriti z objektivnimi merili, pač pa se odraža v rezultatih, ki jih doseže posamezno delovno mesto, določen obrat — oddelek ali celoten kolektiv.

Člen 3

V sklad sredstev za izplačilo dodatka po tem Pravilniku se steka del ustvarjenega dobička. Ta del se določi kot poseben instrument z vsakoletnim družbenim planom in je izražen v % od dobička.

GRUPIRANJE DELOVNIH MEST

Člen 4

Pravico do nagrajevanja po tem Pravilniku imajo sledeča delovna mesta, ki se po značaju dela delijo v pet skupin in sicer:

I. skupina: vodje oddelkov in važnejši referati.

II. skupina: visokokvalificirani delavci in ostali referati.

III. skupina: kvalificirani delavci in važnejša delovna mesta v administraciji, računovodstvu in komerciali.

IV. skupina: polkvalificirani delavci in delovna mesta nižjih strokovnih uslužbencev.

V. skupina: nekvalificirani delavci.

OCENA IN IZRAČUN DODATKA

Člen 5

Delavcem in uslužbencem, ki zasedajo v čl. 4 navedena delovna mesta, se dodatek določa vsakomesečno na podlagi individualne ocenitve, ki jo izvede obratovodstvo ali vodstvo samostojnih oddelkov.

Člen 6

Obratovodstva in vodstva samostojnih oddelkov so ocenitev dolžna objaviti delavstvu.

Člen 7

Grupni delavski svet obravnava od obratovodstva ali vodstva samostojnega oddelka predloženo ocenitev skupno z vsemi pripombami, ki so došle od strani delavcev in po razpravi spremeni ali potrdi ocenitev.

Člen 8

Ocenitev temelji na 7 delovnih karakteristikah, po katerih se upravičenci ocenjujejo. V posameznih kategorijah dosežejo upravičenci lahko maksimalno število točk po naslednji lestvici:

Karakteristike:	I.	II.	III.	IV.	V.
1. Disciplina in izkoriščanje del. časa	10	10	10	10	10
2. Kvaliteta dela in vrednost del. mesta	35	25	15	10	8
3. Samostojnost pri delu	15	8	5	2	—
4. Samoiniciativnost	15	10	8	5	2
5. Organizacijska sposobnost	25	17	12	3	—
6. Čistoča in urejenost delovnega mesta	10	10	10	10	10
7. Odnos do sodelavcev	10	10	10	10	10
Skupno možno dosegljivih točk:	120	90	70	50	40

Obratovodstva ali vodstva samostojnih oddelkov dopošljejo ocenitev meznemu uradu v izračun in izplačilo.

Člen 9

Celokupna razpoložljiva mesečna masa za izplačilo dodatka se določi v višini 10% sume osnovnih tarifnih postavk delovnih mest, ki imajo po členu 4 pravico do dodatka, računane na podlagi delovnih dni koledarskega meseca. Ta suma pa se zniža na % izplačane premije proti sumi tarifnih postavk premijskih upravičencev, v kolikor ta znaša izpod 10%.

Člen 10

Po istem načelu se izračuna višina razpoložljive mesečne sume po posameznih organizacijskih enotah, toda tako, da se jemlje za ta izračun izplačan % premij dotične organizacijske enote, za vse osrednje pisarne pa % dosežene premije železarne.

Člen 11

Vrednost ene točke po posameznih obratih predstavlja rezultat, ki se dobi, če se deli določeni znesek po členu 10 tega pravilnika s številom točk po oceni. Število doseženih točk posameznega upravičenca, množeno z vrednostjo ene točke, je doseženi dodatek.

Člen 12

Polni dodatek se izplača uslužbencu ali delavcu za polno število delovnih ur, pri čemer se vračuna letni dopust, bolovanje do 7 dni in službeno potovanje do 30 dni. Vsa ostala odsotnost se pa upošteva.

Člen 13

Mezdnj odderek na podlagi števila upravičencev, njihovih tarifnih postavk ter doseženega % premije sporoči razpoložljivo kvoto obratom in oddelkom do 20. za pretekli mesec. Obratovodstva ali vodstva samostojnih oddelkov pa izračunajo vsoto za posameznika in do 22. v mesecu podajo seznam upravičencev meznemu oddelku. Seznam mora obsegati ime in priimek, delovno mesto, tarifno postavko, število doseženih točk in višino dodatka.

RAZVRŠČANJE NOVIH DELOVNIH MEST

Nova delovna mesta se razvrščajo v grupe, skladno s čl. 4 tega Pravilnika. Razvrstitev odobrava Upravni odbor na predlog Tarifne komisije Železarne Jesenice.

Člen 15

Če delavec ali uslužbenec smatra, da je bil nepravilno razporejen, stavi ugovor na obratovodstvo, katero ga z obrazloženjem dostavi tarifni komisiji ZJ, ta pa s konkretnim predlogom CDS v dokončno odločitev.

PRITOŽBENI POSTOPEK NA OCENITEV

Člen 16

Če smatra delavec ali uslužbenec, da je nepravilno ocenjen, stavi prigovor obratovodstvu, ta pa s predlogom in utemeljitvijo grupnemu delavskemu svetu, ki v zadevi dokončno odloči.

Za uslužbence glavnih pisarn pa sektorski direktorji, kateri predložijo prigovor gl. direktorju v dokončno odločitev.

Mezdnj odderek izvrši obračun pri naslednjem mesecu v smislu odločbe grupnega delavskega sveta.

PREHODNE DOLOČBE

Člen 17

Pravilnik velja od dneva sprejetja v Delavskem svetu do preklica. Dodatek pa se izplačuje od 1. septembra 1956 dalje.

Potrjeno na 7. rednem zasedanju CDS, 28. 11. 1956.

Na osnovi člena 41 Uredbe o potnih in selitvenih stroških (Uradni list FLRJ 28/55), Uredbe o spremembah in dopolnitvah iste Uredbe (Uradni list FLRJ 26/56), Odločb Zveznega državnega sekretarja št. 14.750 od 13. 7. 1953 in št. 29.346 od 14. 10. 1955, Odredbe o pogojih, ob katerih se stroški za službena potovanja delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij priznajo za materialne stroške, Ur. list FLRJ št. 42 od 10. 10. 1956, ob analogni uporabi citiranih predpisov ter člena 51, 52 in 53 Tarifnega pravilnika za leto 1956 Železarne Jesenice, predpisuje Delavski svet Železarne Jesenice

PRAVILNIK

o priznavanju in izplačevanju potnih in selitvenih stroškov, terenskih dodatkov in povračila za ločeno življenje.

I. Splošne določbe:

Člen 1

Delavcem in uslužbencem ZJ, poslanim na službeno potovanje izven območja službenega kraja, za selitev ob službeni premestitvi, za ločeno življenje in za terensko delo, pripada povračilo stroškov po določbah tega Pravilnika.

Člen 2

Po istih določbah se priznavajo in izplačujejo stroški tudi honorarno zaposlenim osebam, v kolikor potujejo po nalogu vodstva Železarne za potrebo podjetja.

II. Povračila za službeno potovanje

Člen 3

Odobrenje za izdajo naloga za službeno potovanje v mejah države izda po pooblastilu glavnega direktorja sekretar podjetja. Za potovanja v inozemstvo izda obrazloženo odločbo Upravni odbor, ki mora biti obvezno podpisana od glavnega direktorja in predsednika UO. Za potovanja v inozemstvo v cilju strokovne izpopolnitve mora biti predhodno pribavljena potrditev Udruženja jugoslovanskih železarn.

Člen 4

Glavni direktor mora tromesečno poročati DS o potovanjih v tujino. Poročilo mora obsegati sledeče podatke: koliko je bilo potovanj v tujino v času, za katerega se poroča, kraj in namen potovanja, kako so bile opravljene naloge, zaradi katerih se je potovalo in koliko so znašali stroški potovanja. Izvod poročila se pošilja Okrajni komisiji za plače pri OLO Kranj.

Člen 5

Nalog za službeno potovanje mora biti izdan pismeno in mora obvezno vsebovati sledeče podatke: Ime in priimek, osebo, ki potuje, naziv delovnega mesta in položaj ali kvalifikacijo (vodilni, višji itd.), za višje in srednje strokovne uslužbence tudi dobo zaposlitve na označenem delovnem mestu, čas odhoda, cilj, namen in trajanje službenega potovanja ter višino akontacije, v kolikor se ista zahteva.

Akontacija se lahko izplača v višini predvidenih stroškov. Enkratno službeno potovanje v mejah države lahko traja praviloma največ 20 dni, daljša potovanja pa odobrava v izjemnih primerih UO.

Člen 6

Na službenem potovanju lahko delavci in uslužbenci koristijo sledeča prevozna sredstva:

- I. razred brzega ali potniškega vlaka in vseh relacijah oz. I. razr. na ladji:
 - vodilni uslužbenci,
 - višji strokovni uslužbenci, če imajo na delovnem mestu več kot 5 let prakse.

Kot vodilni uslužbenci se v smislu čl. 11 Tarifnega pravilnika smatrajo: glavni direktor, tehnični direktor, komercialni direktor, direktor gosp. rač. sektorja, sekretar, pomočniki direktorjev in grupni vodje: visokih peči, jeklarne, valjarn, predelovalnih obratov, energije, vzdrževalnih obratov, prometa-transporta, kapitalne izgradnje in OTK. Za vodilna uslužbenca se smatra tudi predsednika DS in UO, če potujeta v tem smislu.

- I. razred potniškega ali II. razred brzega vlaka oziroma I. razred na ladji:

višji strokovni uslužbenci, ki imajo na delovnem mestu višjega strokovnega uslužbenca manj kot 5 let prakse, visokokvalificirani delavci, srednji strokovni uslužbenci, če imajo na delovnem mestu več kot 5 let prakse.

Za vse ostale, navedene pod b) se prizna cena za vozovnico I. razr. brzovlaka ali I. razr. na ladji, če so potovali nepretrgano preko 250 km.

- II. razred brzega ali potniškega vlaka oziroma II. razred na ladji:

vsi ostali delavci in uslužbenci in vajenci.
Povračilo za koriščenje spalnega voza se prizna samo vodilnim uslužbencem.

Povračilo za vožnjo z avtobusom se prizna v polnem iznosu samo v slučaju, če na relaciji ni zveze z vlakom ali ladjo, če pa ta zveza obstoja, se prizna povračilo samo do višine stroškov za prevoz z vlakom ali ladjo.

Če zahtevajo službene koristi, lahko glavni direktor odredi tudi potovanje z letalom.

Člen 7

Za službena potovanja v mejah države pripada delavcu in uslužbencu poleg povračila stroškov prevoza dnevnic, ki znaša:

- za vodilne uslužbence in višje strokovne uslužbence z več kot 5 letno prakso na delovnem mestu 1300.— din
- za višje strokovne uslužbence z manj kot 5 letno prakso na delovnem mestu, za srednje strokovne uslužbence z več kot 5 letno prakso na delovnem mestu in visokokvalificirane delavce 1200.— din
- za ostale delavce in uslužbence 1000.— din
- za vajence 700.— din

Člen 8

Stroški po čl. 6 in 7 tega Pravilnika se priznajo kot materialni stroški v smislu Odredbe o pogojih, ob katerih se stroški za službena potovanja delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij priznajo za materialne stroške (Ur. list FLRJ št. 42/56).

Izdatki za prevoz (čl. 6) se priznajo za materialne stroške samo proti dokazu, da je delavec ali uslužbenec potoval z zadevnim prevoznim sredstvom in v zadevnem razredu in sicer:

- če je potoval z železnico ali ladjo, proti navedbi v obračunu potnih stroškov, v katerem železniškem oz. ladijskem razredu je potoval;
- če je potoval z avtobusom, letalom ali v spalnem vozu oz. postelji na ladji, proti predložitvi vozovnice oz. karte za spalni voz ali posteljo na ladji.

Člen 9

Za službena potovanja izven območja LRS se prizna dnevnic z 20% povišanjem od dnevnic, predpisane v 7. členu tega Pravilnika. Stroški povišanih dnevnic bre-menijo fond prostega razpolaganja.

Za službena potovanja v mejah okraja, v kolikor traja to potovanje od 8 do 12 ur, se zniža dnevnic za 40%, v kolikor je potovanje vezano na daljši čas, se prizna normalna dnevnic.

Članom kolektiva, ki so več kot 150 dni letno na službenem potovanju iz kraja v kraj po drugih republikah, se odobri + 30% na pripadajočo dnevnic in sicer tako, da se po prekoračitvi omenjenih 150 dni izplača posamezniku za vse dni nazaj 10% kot razlika med 20% in 30% za potovanje v druge republike.

Člen 10

Za potovanja v inozemstvo pripadajo delavcem ali uslužbencem dnevnic, odrejene z Odločbo Zveznega državnega sekretariata št. 14750 od 13. 7. 1953 in št. 29.346 od 14. 10. 1956 v valuti države, v katero potuje.

Za vodilne in višje strokovne uslužbence po III. grupi, za ostale pa po IV. grupi navedene lestvice in to:

	III.	IV.
V angleških funtih		
za Avstralijo in Novo Zelandijo	3,—,—	3,—,—
za Anglijo in Južno Afriko	3,—,—	2,—,10,—
za Indijo in Pakistan	5,—,—	4,—,10,—
V egiptovskih funtih		
za Egipt	3.—	2.5
V izraelskih funtih za Izrael	10,—,—	9,—,—
V SAD dolarjih		
za Meksiko, Peru in Čile	12.50	11.—
za Urugvaj	12.—	10.—
za SAD	8.—	7.—
za Sirijo in Libanon	9.—	8.—
za ostale zemlje Južne Afrike	12.—	10.—
V kanadskih dolarjih		
za Kanado	13.—	12.—
V šilingih za Avstrijo	130.—	110.—
V argentinskih pezosih za Argentino	160.—	150.—
V belgijskih frankih za Belgijo	450.—	400.—
V kruzerosih za Brazilijo	750.—	700.—
V levih za Bolgarijo	120.—	100.—
V drahmah za Grčijo	224.—	196.—
V danskih kronah za Dansko	46.—	38.—
V italijanskih lirah za Italijo	5700.—	5200.—
V jenih za Japan	4800.—	4000.—
V forintih za Madžarsko	160.—	140.—
V ZN markah za Zapadno Nemčijo	30.—	28.—
V norveških kronah za Norveško	42.—	35.—

Člen 7

Grupni delavski svet obravnava od obratovodstva ali vodstva samostojnega oddelka predloženo ocenitev skupno z vsemi pripombami, ki so došle od strani delavcev in po razpravi spremeni ali potrdi ocenitev.

Člen 8

Ocenitev temelji na 7 delovnih karakteristikah, po katerih se upravičenci ocenjujejo. V posameznih kategorijah dosežejo upravičenci lahko maksimalno število točk po naslednji lestvici:

Karakteristike:	I.	II.	III.	IV.	V.
1. Disciplina in izkoriščanje del. časa	10	10	10	10	10
2. Kvaliteta dela in vrednost del. mesta	35	25	15	10	8
3. Samostojnost pri delu	15	8	5	2	—
4. Samoiniciativnost	15	10	8	5	2
5. Organizacijska sposobnost	25	17	12	3	—
6. Čistoča in urejenost delovnega mesta	10	10	10	10	10
7. Odnos do sodelavcev	10	10	10	10	10
Skupno možno dosegljivih točk:	120	90	70	50	40

Obratovodstva ali vodstva samostojnih oddelkov dopošljejo ocenitev meznemu uradu v izračun in izplačilo.

Člen 9

Celokupna razpoložljiva mesečna masa za izplačilo dodatka se določi v višini 10% sume osnovnih tarifnih postavk delovnih mest, ki imajo po členu 4 pravico do dodatka, računane na podlagi delovnih dni koledarskega meseca. Ta suma pa se zniža na % izplačane premije proti sumi tarifnih postavk premijskih upravičencev, v kolikor ta znaša izpod 10%.

Člen 10

Po istem načelu se izračuna višina razpoložljive mesečne sume po posameznih organizacijskih enotah, toda tako, da se jemlje za ta izračun izplačan % premij določene organizacijske enote, za vse osrednje pisarne pa % dosežene premije železarne.

Člen 11

Vrednost ene točke po posameznih obratih predstavljata rezultat, ki se dobi, če se deli določeni znesek po členu 10 tega pravilnika s številom točk po oceni. Število doseženih točk posameznega upravičenca, množeno z vrednostjo ene točke, je doseženi dodatek.

Člen 12

Polni dodatek se izplača uslužbencu ali delavcu za polno število delovnih ur, pri čemer se vračuna letni dopust, bolovanje do 7 dni in službeno potovanje do 30 dni. Vsa ostala odsotnost se pa upošteva.

Člen 13

Mezni oddelek na podlagi števila upravičencev, njihovih tarifnih postavk ter doseženega % premije sporoči razpoložljivo kvoto obratom in oddelkom do 20. za pretekli mesec. Obratovodstva ali vodstva samostojnih oddelkov pa izračunajo vsoto za posameznika in do 22. v mesecu podajo seznam upravičencev meznemu oddelku. Seznam mora obsegati ime in priimek, delovno mesto, tarifno postavko, število doseženih točk in višino dodatka.

RAZVRŠČANJE NOVIH DELOVNIH MEST

Nova delovna mesta se razvrščajo v grupe, skladno s čl. 4 tega Pravilnika. Razvrstitev odobrava Upravni odbor na predlog Tarifne komisije Železarne Jesenice.

Člen 15

Če delavec ali uslužbenec smatra, da je bil nepravilno razporejen, stavi ugovor na obratovodstvo, katero ga z obrazloženjem dostavi tarifni komisiji ZJ, ta pa s konkretnim predlogom CDS v dokončno odločitev.

PRITOŽBENI POSTOPEK NA OCENITEV

Člen 16

Če smatra delavec ali uslužbenec, da je nepravilno ocenjen, stavi prigovor obratovodstvu, ta pa s predlogom in utemeljitvijo grupnemu delavskemu svetu, ki v zadevi dokončno odloči.

Za uslužbence glavnih pisarn pa sektorski direktorji, kateri predložijo prigovor gl. direktorju v dokončno odločitev.

Mezni oddelek izvrši obračun pri naslednjem mesecu v smislu odločbe grupnega delavskega sveta.

PREHODNE DOLOČBE

Člen 17

Pravilnik velja od dneva sprejetja v Delavskem svetu do preklica. Dodatek pa se izplačuje od 1. septembra 1956 dalje.

Potrjeno na 7. rednem zasedanju CDS, 28. 11. 1956.

Na osnovi člena 41 Uredbe o potnih in selitvenih stroških (Uradni list FLRJ 28/55), Uredbe o spremembah in dopolnitvah iste Uredbe (Uradni list FLRJ 26/56), Odločb Zveznega državnega sekretarja št. 14.750 od 13. 7. 1953 in št. 29.346 od 14. 10. 1955, Odredbe o pogojih, ob katerih se stroški za službena potovanja delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij priznajo za materialne stroške, Ur. list FLRJ št. 42 od 10. 10. 1956, ob analogni uporabi citiranih predpisov ter člena 51, 52 in 53 Tarifnega pravilnika za leto 1956 Železarne Jesenice, predpisuje Delavski svet Železarne Jesenice

PRAVILNIK

o priznavanju in izplačevanju potnih in selitvenih stroškov, terenskih dodatkov in povračila za ločeno življenje.

I. Splošne določbe:

Člen 1

Delavcem in uslužbencem ZJ, poslanim na službeno potovanje izven območja službenega kraja, za selitev ob službeni premostitvi, za ločeno življenje in za terensko delo, pripada povračilo stroškov po določbah tega Pravilnika.

Člen 2

Po istih določbah se priznavajo in izplačujejo stroški tudi honorarno zaposlenim osebam, v kolikor potujejo po nalogu vodstva Železarne za potrebo podjetja.

II. Povračila za službeno potovanje

Člen 3

Odobrenje za izdajo naloga za službeno potovanje v mejah države izda po pooblastilu glavnega direktorja sekretar podjetja. Za potovanja v inozemstvo izda obrazloženo odločbo Upravni odbor, ki mora biti obvezno podpisana od glavnega direktorja in predsednika UO. Za potovanja v inozemstvo v cilju strokovne izpopolnitve mora biti predhodno pribavljena potrditev Udruženja jugoslovanskih železarn.

Člen 4

Glavni direktor mora tromesečno poročati DS o potovanjih v tujino. Poročilo mora obsegati sledeče podatke: koliko je bilo potovanj v tujino v času, za katerega se poroča, kraj in namen potovanja, kako so bile opravljene naloge, zaradi katerih se je potovalo in koliko so znašali stroški potovanja. Izvod poročila se pošilja Okrajni komisiji za plače pri OLO Kranj.

Člen 5

Nalog za službeno potovanje mora biti izdan pismeno in mora obvezno vsebovati sledeče podatke: Ime in priimek, osebo, ki potuje, naziv delovnega mesta in položaj ali kvalifikacijo (vodilni, višji itd.), za višje in srednje strokovne uslužbence tudi dobo zaposlitve na označenem delovnem mestu, čas odhoda, cilj, namen in trajanje službenega potovanja ter višino akontacije, v kolikor se ista zahteva.

Akontacija se lahko izplača v višini predvidenih stroškov. Enkratno službeno potovanje v mejah države lahko traja praviloma največ 30 dni, daljša potovanja pa odobrava v izjemnih primerih UO.

Člen 6

Na službenem potovanju lahko delavci in uslužbenci koristijo sledeča prevozna sredstva:

a) I. razred brzega ali potniškega vlaka na vseh relacijah oz. I. razr. na ladji:

vodilni uslužbenci,
višji strokovni uslužbenci, če imajo na delovnem mestu več kot 5 let prakse.

Kot vodilni uslužbenci se v smislu čl. 11 Tarifnega pravilnika smatrajo: glavni direktor, tehnični direktor, komercialni direktor, direktor gosp. rač. sektorja, sekretar, pomočniki direktorjev in grupni vodje: visokih peči, jeklarne, valjarn, predelovalnih obratov, energije, vzdrževalnih obratov, prometa-transporta, kapitalne izgradnje in OTK. Za vodilna uslužbenca se smatra tudi predsednika DS in UO, če potujeta v tem smislu.

b) I. razred potniškega ali II. razred brzega vlaka oziroma I. razred na ladji:

višji strokovni uslužbenci, ki imajo na delovnem mestu višjega strokovnega uslužbenca manj kot 5 let prakse, visokokvalificirani delavci, srednji strokovni uslužbenci, če imajo na delovnem mestu več kot 5 let prakse.

Za vse ostale, navedene pod b) se prizna cena za vozovnico I. razr. brzovlaka ali I. razr. na ladji, če so potovali nepretrgano preko 250 km.

c) II. razred brzega ali potniškega vlaka oziroma II. razred na ladji:

vsi ostali delavci in uslužbenci in vajenci.
Povračilo za koriščenje spalnega voza se prizna samo vodilnim uslužbencem.

Povračilo za vožnjo z avtobusom se prizna v polnem iznosu samo v slučaju, če na relaciji ni zveze z vlakom ali ladjo, če pa ta zveza obstoja, se prizna povračilo samo do višine stroškov za prevoz z vlakom ali ladjo.

Če zahtevajo službene koristi, lahko glavni direktor odredi tudi potovanje z letalom.

Člen 7

Za službena potovanja v mejah države pripada delavcu in uslužbencu poleg povračila stroškov prevoza dnevnic, ki znaša:

a) za vodilne uslužbence in višje strokovne uslužbence z več kot 5 letno prakso na delovnem mestu 1300.— din

b) za višje strokovne uslužbence z manj kot 5 letno prakso na delovnem mestu, za srednje strokovne uslužbence z več kot 5 letno prakso na delovnem mestu in visokokvalificirane delavce 1200.— din

c) za ostale delavce in uslužbence 1000.— din

d) za vajence 700.— din

Člen 8

Stroški po čl. 6 in 7 tega Pravilnika se priznajo kot materialni stroški v smislu Odredbe o pogojih, ob katerih se stroški za službena potovanja delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij priznajo za materialne stroške (Ur. list FLRJ št. 42/56).

Izdatki za prevoz (čl. 6) se priznajo za materialne stroške samo proti dokazu, da je delavec ali uslužbenec potoval z zadevnim prevoznim sredstvom in v zadevnem razredu in sicer:

1. če je potoval z železnico ali ladjo, proti navedbi v obračunu potnih stroškov, v katerem železniškem oz. ladijskem razredu je potoval;

2. če je potoval z avtobusom, letalom ali v spalnem vozu oz. postelji na ladji, proti predložitvi vozovnice oz. karte za spalni voz ali posteljo na ladji.

Člen 9

Za službena potovanja izven območja LRS se prizna dnevnic z 20% povišanjem od dnevnic, predpisane v 7. členu tega Pravilnika. Stroški povišanih dnevnic bremenijo fond prostega razpolaganja.

Za službena potovanja v mejah okraja, v kolikor traja to potovanje od 8 do 12 ur, se zniža dnevnic za 40%, v kolikor je potovanje vezano na daljši čas, se prizna normalna dnevnic.

Članom kolektiva, ki so več kot 150 dni letno na službenem potovanju iz kraja v kraj po drugih republikah, se odobri + 30% na pripadajočo dnevnic in sicer tako, da se po prekoračitvi omenjenih 150 dni izplača posamezniku za vse dni nazaj 10% kot razlika med 20% in 30% za potovanje v druge republike.

Člen 10

Za potovanja v inozemstvo pripadajo delavcem ali uslužbencem dnevnic, određene z Odločbo Zveznega državnega sekretariata št. 14750 od 13. 7. 1953 in št. 29.346 od 14. 10. 1956 v valuti države, v katero potuje.

Za vodilne in višje strokovne uslužbence po III. grupi, za ostale pa po IV. grupi navedene lestvice in to:

	III.	IV.
V angleških funtih		
za Avstralijo in Novo Zelandijo	3,—,—	3,—,—
za Anglijo in Južno Afriko	3,—,—	2,—,10,—
za Indijo in Pakistan	5,—,—	4,—,10,—
V egiptovskih funtih		
za Egipt	3.—	2.5
V izraelskih funtih za Izrael	10,—,—	9,—,—
V SAD dolarjih		
za Meksiko, Peru in Čile	12.50	11.—
za Urugvaj	12.—	10.—
za SAD	8.—	7.—
za Sirijo in Libanon	9.—	8.—
za ostale zemlje Južne Afrike	12.—	10.—
V kanadskih dolarjih		
za Kanado	13.—	12.—
V šilingih za Avstrijo	130.—	110.—
V argentinskih pesosih za Argentino	160.—	150.—
V belgijskih frankih za Belgijo	450.—	400.—
V kruzerosih za Brazilijo	750.—	700.—
V levih za Bolgarijo	120.—	100.—
V drahmah za Grčijo	224.—	196.—
V danskih kronah za Dansko	46.—	38.—
V italijanskih lirah za Italijo	5700.—	5200.—
V jenih za Japan	4800.—	4000.—
V forintih za Madžarsko	160.—	140.—
V ZN markah za Zapadno Nemčijo	30.—	28.—
V norveških kronah za Norveško	42.—	35.—

V zlotih za Poljsko	140.—	130.—
V lejih za Romunijo	110.—	95.—
V rubljah za SSSR	100.—	80.—
V turških lirah za Turčijo	36.—	32.—
V francoskih frankih za Francijo	4000.—	3500.—
V finskih markah za Finsko	230.—	180.—
V holandskih forintih za Holandijo	25.—	22.—
V čehoslovaških kronah za ČSR	100.—	80.—
V švicarskih frankih za Švico	35.—	30.—
V švedskih kronah za Švedsko	38.—	30.—
V urugvajskih pesosih za Urugvaj	32.—	27.—

V posebnih primerih se lahko dvignejo te vsote dnevnic s posebnim pristankom Upravnega odbora in grede ti stroški v fond svobodnega razpolaganja.

Člen 11

Po preteku 1 meseca v tuji državi v istem kraju pripada delavcu ali uslužbencu dnevnic iz člena 10 Pravilnika, zmanjšana za 20%.

Po preteku 2 mesecev, prebitih v tuji državi, se mora odrediti pavšalni znesek povračila mesto dnevnic, ki ne sme presegati višine 75% od dnevnic, določenih v členu 10 tega Pravilnika.

Člen 12

Stroški za potovanja v inozemstvo se priznajo za materialne stroške samo do višine 80% od dnevnic III. grupe, razlika pa bremeni fond svobodnega razpolaganja.

Člen 13

V slučaju potovanja v prekomorske dežele se za čas, prebit na ladji, dnevnic zmanjša za 80%, če je v ceni ladijske karte vračunana hrana in ladijska kabina.

Če ima potujoča oseba v inozemstvo zagotovljeno brezplačno stanovanje in hrano, pripada 25% dnevnic, če je zagotovljen samo hrana, ji pripada 50% dnevnic, če pa je zagotovljeno samo stanovanje, pa 75% dnevnic, odrejene za potovanje v inozemstvo.

Člen 14

Osebam na službenem potovanju pripada cela dnevnic za vsakih 24 ur službenega potovanja, kakor tudi za preostanek časa nad 12 ur, ali če je celotno potovanje trajalo od 12—24 ur.

Polovica dnevnic pripada za preostanek časa od 8—12 ur in za potovanja, ki so trajala 8—12 ur.

Za službeno potovanje, ki traja manj kot 8 ur, oziroma za preostanek časa, ki je manjši kot 8 ur, glavnic ne pripada. Izjemoma mu pripada polovica dnevnic tudi za preostali čas nad 8 ur, če je ta ostanek prebil na potovanju ponoči.

Člen 15

Po končanem službenem potovanju je delavec ali uslužbenec dolžan predložiti obračun potnih stroškov na predpisani tiskovini v likvidacijo finančnemu knjigovodstvu, najkasneje v roku 3 dni, če je bila za potovanje dvignjena akontacija, ali v roku 7 dni, če akontacija ni bila izplačana.

Obračunu potnih stroškov je obvezno priložiti potni nalog, ki mora biti potrjen od organa, podjetja ali ustanove v kraju, kamor je bilo potovanje izvršeno.

Člen 16

Stroški za reprezentanco med službenim potovanjem ne priznajo za materialne stroške.

III. Povračila selitvenih stroškov.

Člen 17

Za premestitve v Železarno Jesenice se prizna pravica do povračila selitvenih stroškov samo pod pogojem, če sklene premeščeni z Železarno delovno pogodbo za najmanj 5 let.

Člen 18

Glavni direktor odobri pravico do povračila selitvenih stroškov in določi višino povračila, ki lahko obsega celotne ali samo delne stroške.

Če bi premeščeni prekinil delovno razmerje z Železarno Jesenice pred potekom roka, ki je odrejen v čl. 17, je dolžan povrniti vse stroške, ki mu jih je izplačala ŽJ za preselitev na Jesenice.

Člen 19

Premeščenim osebam in članom njihovih družin pripadajo ob selitvi dnevnic in povračilo osebnih prevoznih stroškov. Za prevoz se prizna povračilo za isti razred, kot bi pripadal osebi na službenem potovanju.

Dnevnic se prizna premeščeni osebi po čl. 7 tega Pravilnika, za družinske člane pa največ do višine 250.—dinarjev.

Za družinske člane se štejejo: žena, otroci ter oče in mati, če jih premeščena oseba vzdržuje.

IV. Terenski dodatki.

Člen 20

Za vzdrževalna dela na terenu izven območja obratov Jesenice, Javornik in Blejska Dobrava, ki nimajo značaja službenega potovanja, se delavcem in uslužbencem prizna dodatek po čl. 53 Tarifnega pravilnika, za vsako opravljeno delovno uro na osnovi tarifne postavke in to:

- za dela na Možaklji (popravila daljnovodov 40%);
- za dela v Javorniškem in Jeseniškem rovtu, Radovni, Vintgarju in Zasipu 30%;
- pri tem je upoštevati delo polnih 8 ur na navedenem delovnem mestu;
- v kolikor prejmejo delavci, navedeni dodatek pod a) in b), nimajo pravice do dnevnic.

Za terensko delo izven kraja stalne zaposlitve pripada delavcu ali uslužbencu terenski dodatek v višini dnevnic za prvih 30 dni v polnem iznosu, po 30 dneh trajanja terenskega dela pa se terenski dodatek zmanjša na 70% dnevnic.

V. Povračilo za ločeno življenje

Člen 21

Dodatek za ločeno življenje se prizna samo v izjemnih primerih po odobritvi glavnega direktorja. Izdatki za ločeno življenje bremene fond samostojnega razpolaganja. Poročilo o izplačilih za ločeno življenje daje glavni direktor Delavskemu svetu vsake 3 mesece.

VI. Disciplinska odgovornost

Člen 22

V kolikor uslužbenec ali pooblaščen oseba izstavi potni nalog v nasprotju s tem Pravilnikom ali v nasprotju s splošnimi določili, podleže disciplinski odgovornosti. Če ima nepravilna izstavitve za posledico materialno škodo, podleže tudi materialni odgovornosti.

Člen 23

Materialni in disciplinski odgovornosti podleže tudi oseba, ki z napačnimi podatki v obračunu potnih stroškov povzroči nepravilno izplačilo in s tem škodo podjetju.

VII. Zaključne določbe

Člen 24

Če v zvezi s službenim potovanjem, terenskim delom itd. nastopi slučaj, ki ga določila tega Pravilnika ne zajemajo, se obravnava in rešuje analogno v smislu predpisov, ki veljajo za uslužbence in delavce državnih organov in zavodov.

Člen 25

Delavski svet je pooblaščen, da v slučaju spremembe predpisov, ki urejajo ta vprašanje, predpise tega pravilnika prilagodi in vskladi s splošno - veljavnimi predpisi.

Člen 26

Ta Pravilnik velja od dneva, ko ga potrdi Delavski svet Železarne Jesenice.

Na osnovi odredbe o pogojih, ob katerih se plače za nadurno delo, za delo ob dnevih tedenskega počitka in ob državnih praznikih priznajo v lastno ceno (Uradni list št. 42 od 10. 10. 1956) je sprejel Delavski svet Železarne Jesenice na svojem VII. zasedanju z dne 28. 11. 1956 naslednji

PRAVILNIK

o izvajanju odredbe o pogojih, ob katerih se plače za nadurno delo, za delo ob dnevih tedenskega počitka in ob državnih praznikih priznajo v lastno ceno.

Člen 1

Namen tega pravilnika je, da se uredi in določi izvajanje odredbe o pogojih, ob katerih se plače za nadurno delo, za delo ob dnevih tedenskega počitka in ob državnih praznikih priznajo v lastno ceno.

Člen 2

Vsi vodilni uslužbenci, ki predlagajo odobritev nadurnega dela, so dolžni seznaniti se s citirano odredbo, ki je bila objavljena v Uradnem listu FLRJ št. 42 z dne 10. 10. 1956.

Člen 3

Vsa obratovodstva in vodje oddelkov so dolžni redoma in praviloma staviti predlog za nadurno delo do 1. za bodoči mesec.

Ob nujnih in izrednih delih, pri katerih je potrebno nadurno delo, se izjemoma lahko stavljajo predlogi 24 ur pred nastopom dela.

Obratovodje lahkoodobrijo nadurno delo tudi tik pred njegovim začetkom proti naknadni odobritvi.

V izredno nujnih primerih po pooblastilu obratovodij in šefov grup lahkoodobrijo nadurno delo proti naknadni odobritvi tudi delovodje in druge predpostavljene osebe.

Člen 4

Predlogi za odobravanje nadurnega dela se stavljajo redoma pismeno.

Pismeni predlog mora obsegati sledeče točke:

- a) zakaj se uvaža nadurno delo,
- b) na katerih mestih se bo delalo nadurno delo (navesti delovna mesta po tarifnem pravilniku),
- c) koliko časa bo trajalo nadurno delo.

Za stavljanje predloga se morajo odgovorni uslužbenci posluževati predpisanih obrazcev (predlog za odobritev nadur obrazec G 374-55).

Člen 5

Predlogi za naknadno odobritev nadurnega dela, ki je bilo odrejeno ustmeno zaradi nujnosti, morajo vsebovati iste obrazložitve kot pod čl. 4, a, b, c.

Člen 6

Predlogi se stavljajo na sekretariat ŽJ preko grupnih šefov in direktorjev sektorjev.

Člen 7

Sekretar podjetja predloži predloge za odobritev nadurnega dela glavnemu direktorju ali po njem pooblaščenim osebam.

Člen 8

Pooblastila za odobravanje nadurnega dela bo izdajal glavni direktor sumarno ali posamezno v obliki odločbe pristojnim pooblaščencom.

Člen 9

Predlog za odobritev nadurnega dela je veljaven, ko ga potrdi glavni direktor ali po njem pooblaščen oseba.

Člen 10

Odobreni predlogi za nadurno delo se preko sekretariata ŽJ dostavijo takoj direktorjem sektorjev oziroma grupnim šefom, ki so dolžni po njih takoj postopati.

Člen 11

Po izvršenem nadurnem delu so dolžni grupni šefi kakor tudi obratovodje samostojnih oddelkov preko direktorjev sektorjev dostaviti pismeno poročilo sekretarju podjetja z naslednjimi podatki:

- a) število delavcev, ki so delali nadurno delo, izkazano po delovnih mestih,
- b) število nadur,
- c) znesek plač, ki so plačane za nadurno delo s tem, da to rubriko izpolni mezdni oddelek.
- d) katera dela so bila opravljena v nadurnem delu po vrsti, količini in vrednosti,
- e) ekonomska obrazložitev koristnosti izvršenega nadurnega dela.

Člen 12

Poročilo dostavi sekretar podjetja mezdnemu oddelku, da izpolni podatke iz čl. 11/c.

Člen 13

Mezdni oddelek ne sme izplačevati nadurnega dela, če nima za to odobrene odločbe.

Člen 14

Glavni direktor poroča o izvršenih nadurnih delih po preteku 3 mesecev, t. j. kvartalno in podaja specifično poročilo Delavskemu svetu.

Direktorjevo poročilo mora vsebovati iste elemente, kakor jih vsebuje čl. 11.

Delavski svet Železarne Jesenice pretresa poročilo glavnega direktorja in daje priporočila za bodoče delo.

Člen 15

Poročilo glavnega direktorja o izvršenih nadurah za obdobje 3 mesecev se mora poslati v enem izvodu Okrajni komisiji za plače pri OLO Kranj in Gospodarskemu oddelku ObLO Jesenice.

Enako poročilo kot ga daje glavni direktor Delavskemu svetu, dajejo grupni vodje na grupnih delavskih svetih.

Člen 16

Odredba o pogojih, ob katerih se plače za nadurno delo in za delo ob dnevih tedenskega počitka in ob državnih praznikih priznajo v lastno ceno, velja predvsem za delavce.

Za delavce v smislu cit. Odredbe se štejejo tudi:

a) osebe s strokovno izobrazbo uslužbenca (inženirji in tehniki, ki imajo v procesu proizvodnje ali storitev neposredno v rokah proizvodni proces) obratovodje, asistenti, šefi grup in njih asistenti,

b) poenterji, evidenčniki, obratni normirci, poslovodje, skladiščniki in uslužbenci, ki izdajajo material, orodje in podobno.

c) osebe, ki so zaposlene pri sprejemanju in odpremi blaga za notranjo in mednarodno spedicijo.

Plače uslužbencev za nadurno delo, obračunane s predpisanim povečanjem tarifnih postavk, se priznajo v lastno ceno ob takih pogojih kot pri delavcih, vendar samo za naslednje uslužbence oziroma naslednje primere:

a) za uslužbence, katerih delo je neposredno in operativno zvezano z delom delavcev, ki delajo nadurno (isti kot pod čl. 16) a,

b) za uslužbence gospodarsko računskega sektorja, kadar se sestavljajo začasni periodični obračuni in letni zaključni računi oziroma kadar delajo komisije za pre-

gled letnih zaključnih računov ali kadar opravljajo izredne preglede, ki jih je odredil pristojni organ,

c) uslužbenci, ki jim je poverjena od pristojnega organa podjetja letna ali periodična inventura, za ves čas, kolikor se po odločbi o uvedbi nadurnega dela pričakuje, da bo trajala inventura.

Člen 17

Ne morejo se po prejšnjih točkah priznati v lastno ceno plače za nadurno delo oseb, ki po predpisih o plačah nimajo pravice do plačanih nadur.

Člen 18

Ta pravilnik se daje v diskusijo grupnim delavskim svetom in velja, ko ga odobri Centralni delavski svet ter je sestavni del tarifnega pravilnika za leto 1956 (glava IX. obračun plače za nadurno delo in delo na dan tedenskega počitka in glava X. za delo ob državnih praznikih — sprejetega 23. 6. 1956 na zasedanju DS.

Člen 19

Vsaka odločba o odobrenem nadurnem delu velja največ mesec dni. Nato se mora odločba po istih predpisih tega pravilnika obnoviti.

Člen 20

Pravilnik velja od 18. 10. 1956.

Tudi letos so naši hokejisti začeli razmeroma zgodaj z vežbanjem na ledeni ploskvi. Vse so pravočasno pripravili za začetek sezone, mirovali pa niso tudi v poletnih mesecih. Takrat so mislili predvsem na finančna sredstva, ki jih je sicer težko dobiti. V ta namen so organizirali tombolo, čisti dobiček pa namenili za organizacijo večjih hokejskih prireditev (domačih in mednarodnih) na drsališču pod Mežakljo.

17. novembra je bila prva večja prireditev. Naši hokejisti so povabili trenutno najboljše hokejsko moštvo Bavarske Landsberg. Prvo tekmo so odigrali neodločeno z rezultatom 7:7, dan pozneje pa so bili gostje boljši, 7:4. Vedeti je treba, da je bil to šele začetek, svoje sposobnosti pa so hokejisti pokazali na naslednjih srečanjih. Moštvo KAC iz Celovca, ki je trenutno na drugem mestu v prvi avstrijski ligi, je moralo kloniti pred razigranimi Jeseničani. Rezultat 6:1, v povratnem srečanju pa so bili naši tekmovalci ponovno zmagovalci z visokim rezultatom 9:2.

Jeseničani so se pred kratkim udeležili tudi

tradicionalnega tekmovanja v hokeju na ledu v glavnem mestu naše države, v Beogradu. Kljub temu, da je bilo drsališče pod vodo in da je Jeseničane oškodoval tudi sodnik za dva gola, je bil rezultat 1:1.

Hokejsko moštvo na Jesenicah hoče letošnjo sezono zaključiti kar najbolj uspešno. Organizirali so pokalni hokejski turnir v počastitev Dneva republike. Sodelovala so hokejska moštva: HK Kladivar Celje, HK Papirničar iz Vevč, HK Mladost iz Zagreba in domače hokejsko B moštvo. Pokal so osvojili Jeseničani, saj so premagali vse svoje nasprotnike, v odločilni tekmi pa so zmagali nad Papirničarjem iz Vevč z rezultatom 2:1.

Ob zaključku še nekaj besed o naših igralcih — hokejistih. Vratarja obeh moštev, Jože Novak in Korantar, zadovoljivo opravljata svojo nalogo, le z obrambo ne moremo biti popolnoma zadovoljni. Za doslej prejete gole dostikrat nosi krivdo obramba, ki pokriva vratarja, tako da le-ta ne vidi dobro, kaj se dogaja pred njegovim svetiščem, to je pred golom.

O. S.

Vesti

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega očeta

ANTONA MEDJA

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem pokojnega očeta iz obrata livarne, godbi in ostalemu prebivalstvu, ki ga je spremilo na njegovi zadnji poti, kakor tudi vsem darovalcem vencev in cvetja.

Žaluojača žena s hčerkami,
sinovi in vnuki.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi moža in očeta

JANEZA ISKRE

se iskreno zahvaljujemo dr. Alojzu Jenku, dr. Avgustu Tancerju za trud ter požrtvovalnost v času dolgotrajnega zdravljenja. Zahvaljujemo se govornikom DU Jesenice in organizacije SZDL za poslovilne besede ob odprtem grobu, godbi in pevcem za žalostinke, vsem darovalcem cvetja in vencev ter vsem prijateljem in znanicem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žaluojača žena, sin in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Podpisani Prelnar Anton iz Žirovnice, delavec v martinarni, se zahvaljujem DOZ za prejeto denarno pomoč v znesku 82.500 dinarjev, katero sem prejel, ko sem postal 45% invalid zaradi težke nezgode pri delu v tovarni. Danes v še večji meri razumem važnost kolektivnega in individualnega zavarovanja, hkrati pa se zahvaljujem vsem merodajnim činiteljem v Železarni, ki so dali pobudo za zavarovanje delavcev v našem kolektivu.

Prelnar Anton, martinarna

PREKLICI

Preklicujemo veljavnost izgubljenih izkaznic za vstop v Železarno, glasečih se na sledeča imena:

Košir Alojz, prometni oddelek, Sodja Ivica, mehanična delavnica, Oštir Anton, Javornik IV, Mrakič Emil, cevarna, Jovovič Jovo, Javornik I, Jasnič Franc, predelovalni obrati in Florjančič Srečko, žičarna.

POPRAVEK

V 11. številki našega lista se je vrnilo več tiskovnih pomot. Tako bi se moral podpis k sliki na naslovni strani glasiti pravilno: Spomenik talcem v Begunjah in ne v dolini Drage pri Begunjah. Prav tako bi se moralo pravilno glasiti ime avtorja **Jasnič Dante**, namesto Zasuvič Dante, na strani 278. Na tretji, to je zadnji strani ovitka pa predstavlja slika, ki jo je izdelal tov **Mikelj Matevž**, Črni vrh nad Jesenicami in ne Vršič kakor je bilo pomotoma zapisano.

ŽELEZAR - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE ○ DECEMBER 1956 - ŠT. 12 - LETO 5

Izdaja tovarniški odbor Sindikalne podružnice ZJ / Ureja uredniški odbor / Odgovorni urednik: Janko Burnik, Obrtniška 31 / Naslov uredništva: Uredništvo »Železarja« Tehniški muzej Železarne Jesenice, Tel. 422. - Dopise in fotografije pošiljajte na naslov uredništva do vsakega 10. v mesecu. - Rokopisi se ne vračajo. / Tiskala tiskarna »Gorenjski tisk« v Kranju. / Klišeje izdelala klišarna »Gorenjskega tiska« v Kranju.

Nz ovitku: V livni jami jeklarne. — Foto: Slavko Smolej.

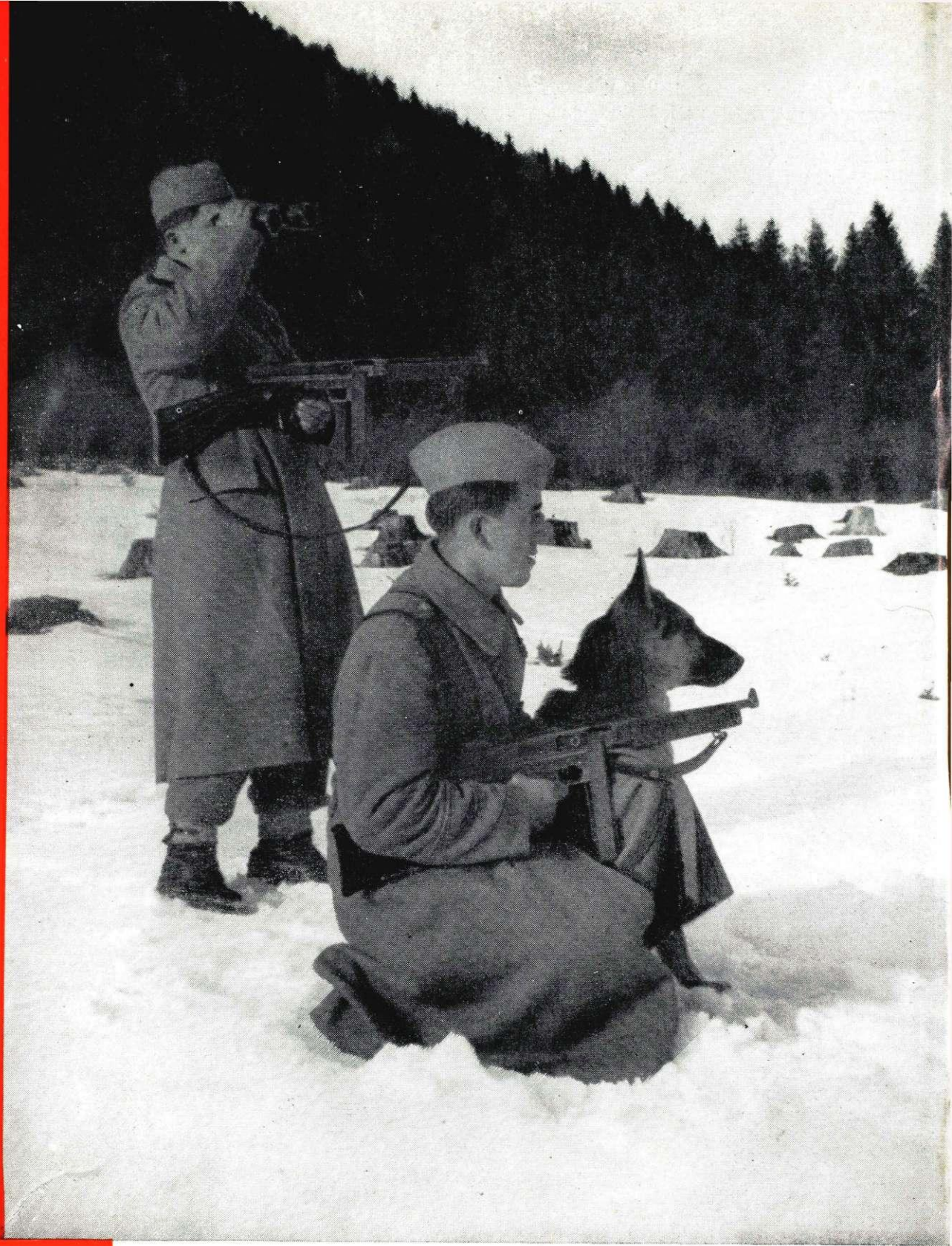

Foto France Torkar

*J*ugoslovanska ljudska
armada
čuvar naše neovisnosti

ANKETNI LIST

Dragi bralec,
naprošamo Te, da odgovoriš na spodaj navedena vprašanja:

1. Kaj misliš o listu »Železar«?
2. Kakšen najbi bil po Tvojem mnenju »Železar«, (navedi konkretne predloge)?
3. Koliko si pripravljen mesečno prispevati za naš list?
4. Izpolnjeni anketni list oddaj sindikalnemu zaupniku v obratu najkasneje do 5. julija 1956